

Försäkring för lantbruksproduktion

YH 11, försäkringsvillkor 1.1.2025

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Försäkring för lantbruksproduktion	1
ES sakförsäkring	1
TE Merskyddsförsäkring för produktionsdjur	13
KE Avbrottsförsäkring	18
VA Ansvarsförsäkring för verksamhet	19
VA Produktansvarsförsäkring	25
OI Rättsskyddsförsäkring	28

FÖRSÄKRING FÖR LANTBRUKSPRODUKTION

Försäkringens struktur

I försäkringen ingår sakförsäkring (ES) för produktionstillgångar, ansvars- (VA) och rättsskyddsförsäkring (OI) samt Allmänna avtalsvillkor (YL).

Om det avtalats om separat och detta har antecknats i försäkringsbrevet ingår även nedannämnda merskyddsförsäkringar i försäkringen. En förutsättning för att merskyddsförsäkringen ska gälla är att objektet även har en i kraft varande sakförsäkring.

Försäkringstagaren kan som ersättningsområde för sakförsäkringen välja antingen skydd enligt Lantbruksförsäkringen (punkt 4.1) eller skydd enligt den Omfattande lantbruksförsäkringen (punkt 4.2). Skyddets omfattning väljs separat för varje objekt. Omfattningen av ersättningsområdet har antecknats i försäkringsbrevet.

ES SAKFÖRSÄKRING

ES 1 Försäkringens syfte

1.1 Syftet med försäkringen

Pohjola Försäkring Ab (nedan försäkringsbolaget) förbinder sig att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren (YL) ersätta direkt sakskada som förorsakats av försäkringsobjektet av nedan i punkt ES 4.1 (Skydd enligt Lantbruksförsäkring) eller ES 4.2 (Skydd enligt Omfattande lantbruksförsäkring) nämnda skador samt de i villkoren separat nämnda övriga kostnaderna.

1.2 Försäkringsalternativ

Denna försäkring är i enlighet med vad som antecknats i försäkringsbrevet antingen en fullvärdesförsäkring eller en försäkring som grundar sig på försäkringsbeloppet. I fullvärdesförsäkringen är försäkringsobjektet försäkrat utan avtalad maximiersättning och premien baserar sig på den anmälda arealen, volymen eller det anmälda antalet. I en försäkring som grundar sig på försäkringsbeloppet är försäkringsobjektet försäkrat enligt det värde som på förhand angetts och premien baserar sig på detta värde.

I båda försäkringsalternativen bedöms det skadebelopp som används som ersättningsgrund i enlighet med värderings- och ersättningsbestämmelserna ES 7.

ES 2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är nedan nämnd egendom som används inom det lantbruk som försäkringstagaren idkar och inom binärningar som omfattas av lantbruksbeskattningen samt annan nedan nämnd egendom som separat antecknats i försäkringsbrevet och som används inom andra näringar.

2.1 Produktions- och lagerbyggnader

Försäkringsobjekt är de lantbruksbyggnader som anges i försäkringsbrevet. Till byggnaden hör de fast installerade konstruktioner som tjänar byggnadens användning. Ensilagesilon och tornsilon samt spannmålssilon utanför torken har definierats som separata byggnader, även om de skulle ha en fast koppling till en försäkrad annan byggnad.

Som byggnader räknas i denna försäkring även vagntorkar och bågghallar.

2.1.1 Uthyrningsstugor med lösöre

Försäkringsobjekt är i försäkringsbrevet angivna uthyrningsstugor med lösöre, om uthyrning av stugor är en binäring på den försäkrades lantbruk.

Utomhussimbassäng, badtunna, grilltak, sommarkök, båt och brygga i anslutning till stuguthyrning räknas som försäkringsobjekt endast i händelse av brand och direkt blixtnedslag.

2.2 Maskiner, anordningar och system som betjänar byggnaden

Maskiner och anordningar som hör till och finns i byggnaden eller som betjänar byggnadens användning

- fast installerade maskiner och anordningar,
- oljecisterner samt andra fasta behållare som används i produktionsverksamheten,
- mjölkningssystem jämte rörsystem och tvättare,
- gårdstank, även hyrd,
- värmeelement, luftkonditionerings- och kylaggregat. Till dessa anordningar hör också i byggnaden installerade värmepumpar, solpaneler och solfångare,
- släckningsanordningar,
- spiltanordningar och hönsburar,
- djurens dryckes- och utfodringsautomater,
- apparater för gödselavlägsning,
- rastgårdar och andra fasta inhägnader i anslutning till byggnaden,
- övervaknings- och larmutrustning samt dataöverföringsutrustning,
- de stolptransformatorer, stolpar, elledningar, mätartavlor, gruppcentraler, skyddsanordningar, manövercentraler och manöverdon som försäkringstagaren äger samt
- elektriska och andra kablar samt ledningar och rörledningar fram till en kommunal eller annan allmän anslutning.

Från byggnaderna fristående solpaneler ska försäkras separat.

2.3 Lös produktionsegendom

Försäkringsobjekt är i försäkringsbrevet antecknad lös produktionsegendom som försäkringstagaren äger samt främmande lös produktionsegendom, som försäkringstagaren använder till gagn för sitt lantbruk och som försäkringstagaren har förbundit sig att försäkra eller för vilken försäkringstagaren har risken.

2.3.1 Produkter och förnödenheter (omsättningstillgångar)

Försäkringsobjekt är

- lantbruksprodukter, vari ingår produkter som har producerats på gården och som förvaras på gården enligt ett upplagringsavtal, utsäde samt växande gröda
- jord- och skogsbruksförfnödenheter, vari ingår gödsel, växtskyddsmedel, köpfoder och utsäde, reservdelar, ved och behovsvirke avsedda för eget bruk, byggmaterial samt bränslen och smörjmedel med behållare,
- bikupor med skörd,
- könsceller och embryon från produktionsdjur.

Som lantbruksprodukter betraktas till exempel mjöl som mals på gården av egenodlad säd samt djurkroppar och styckat kött av på gården uppfödda djur. Högprocessade produkter är vidareförädlade och de ska försäkras som lösöre inom binärningar.

Växande gröda är försäkrad endast mot eld som har kommit lös.

2.3.2 Maskiner och inventarier (anläggningstillgångar)

Försäkringsobjekt är

- andra än med egen maskinkraft gående jord- och skogsbruksmaskiner,
- arbetsredskap och -utrustning som används i förvärvsarbete inom lantbruket,
- sedvanliga arbetsmaskiner och verktyg som ingår i fastighetsskötsel,
- inhägnader och inhägnadsutrustning,
- reservdelar till maskiner och anordningar som används inom lantbruket,
- fodersilon samt farmnings- och avpältningsutrustning på pälsskaller,
- telefoner, datorer, färdigprogram och andra kontorsmaskiner som används inom lantbruket,
- odlingstunnlar som används vid odling av grönsaker och bär,
- kvävebehållare som används vid förvaring av förädlingsmaterial från djur.

Dragstänger, framtyngder och hjultyngder samt breddningshjul på traktor eller på något annat motorredskap med lastare hör till det försäkrade lösöret endast när de är fristående från arbetsmaskinen.

Av de maskiner som gårdarna äger gemensamt, är den del som motsvarar försäkringstagarens ägarandel föremål för försäkringen. I en skadesituation avdras som självrisk från ersättningen den del som motsvarar ägarandelen av den självrisk som införts i försäkringsbrevet för maskiner och materiel.

2.3.3 Produktionsdjur

Försäkringsobjekt är djur enligt den artvisa specifikationen som ingår i försäkringsbrevet.

2.3.4 Främmande produktionsinventarier

I produktionsinventarierna ingår också sådan främmande egendom i försäkringstagarens

besittning som, om den tillhörde den försäkrade, skulle höra till den egendom som försäkras enligt punkterna 2.3.1 (produkter, förfnödenheter och inventarier), 2.3.2 (maskiner och inventarier) eller 2.3.3 (produktionsdjur).

Vid skador på främmande produktionsegendom betalas på basis av skyddet enligt Lantbruksförsäkringen eller skyddet enligt den Omfattande lantbruksförsäkringen högst 10 000 euro, om inte skadorna ersätts ur någon annan försäkring.

2.4 Egendom som inte omfattas av försäkringen

Försäkringsobjekt är inte

- filer i datamedier,
- program som ingår i datamedier eller program som är avsedda för användning i dessa och som inte är kommersiella färdigprogram som saluförs fritt,
- grunden under byggnadens bottenbjälklag och grund-sulor, eller armering därav,
- täckdikningssystem eller annat system för att hålla marken torr,
- utomstående regnvattensystem,
- brunnar på fastighetens område med undantag för brunnar i avloppsvattensystem,
- med egen maskinkraft gående maskiner, med undantag för sedvanliga arbetsmaskiner som hör till fastighetsskötseln
- pälsdjursskinn och inte heller
- energi och vatten
- obemannade luftfarkoster, modellplan eller övriga små apparater som man flyger.

ES 3 Försäkringens giltighetsområde

3.1 Försäkringsplats

Försäkringen gäller när egendomen finns på det ställe (försäkringsställe) som anges i försäkringsbrevet.

3.2 Andra ställen

Försäkringen gäller för följande objekt även när försäkringsobjektet står i lager, tillfälligt har flyttats, är under flyttning eller är i för sitt ändamål avsedd användning på annat ställe i Finland

- produkter och förnödenheter (omsättningstillgångar),
- maskiner och inventarier (anläggningstillgångar),
- produktionsdjur,
- främmande produktionsinventarier,
- telefoner, datorer och andra kontorsmaskiner som används inom lantbruket.

ES 4 Skador som ersätts och begränsningar som gäller dem

4.1 Skydd enligt lantbruksförsäkringen

4.1.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter direkta saksador som förorsakas försäkringsobjektet samt i dessa villkor separat nämnda övriga kostnader, om sakskadan har förorsakats direkt under försäkringens giltighetstid av en plötslig och oförutsedd nedan definierad händelse. Om ett försäkringsfall är oförutsett eller inte avgörs objektivt och utifrån skadeorsaken, inte utifrån följderna av skadan.

4.1.2 Brand eller sot

Försäkringen ersätter plötsliga och oförutsedda skador som förorsakats av eld som har kommit lös eller av skador som förorsakats av strömning av sot från eldstad eller motsvarande värmeapparat.

Dessutom ersätter försäkringen brand-, sot- och rökskador på lantbruksprodukter när skadan uppstått vid torkning i tork eller i dess omedelbara närhet, också i det fall att lantbruksprodukterna utsatts för värme för att de ska torka. Dessutom ersätts skador på spannmål som beror på att det börjat pyra vid torkningen.

Försäkringen ersätter inte skador

- som förorsakats annan egendom än lantbruksprodukter som ska torkas genom att egendomen antänts eller skadats på grund av att den utsatts för värme
- som förorsakats av olja eller något annat bränsle som enligt tillverkaren inte är avsett att användas i värme-centralens anordning.

4.1.3 Åskslag

Försäkringen ersätter skador som förorsakas av direkt åskslag eller genom överspänning till följd av åskslag.

4.1.4 Elfenomen

Försäkringen ersätter skador som ett elfenomen har förorsakat en elektrisk anordning i ifrågavarande anordning.

Som elfenomen anses kortslutning, genomslag eller annan elektrisk urladdning, som bestående har skadat isoleringarna i elanordningen.

Försäkringen ersätter inte skador

- som är en följd av avbrott i tillgången på el eller variationer i kvaliteten på el.
- för vilka en leverantör, tillverkare, säljare eller någon annan är ansvarig för utgående från avtal, garanti, serviceavtal eller motsvarande förbindelse.

En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den ansvariga parten har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

4.1.5 Explosion

Försäkringen ersätter skador till följd av explosion.

Försäkringen ersätter inte

- skador förorsakade av inre spänning, av att packning lossnat eller av vätsketryck,
- skador till följd av yrkesmässigt sprängnings- och brytningsarbete. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att part som konstaterats vara ansvarig inte kan fullgöra sin ersättningsskyldighet,
- skador på en förbränningsmotor på grund av en explosion i densamma,
- skador i kärl, anordning, rör eller behållare som är stängda och avsedda att hålla för tryck, och där gas eller ånga funnits, om inte orsaken till skadan är ett plötsligt och oförutsett exceptionellt övertryck,
- skada på däck på grund av att det gått sönder.

4.1.6 Utlösning av släckningsanordning

Försäkringen ersätter skador som förorsakas av att en släckningsanordning plötsligt och oförutsett utlöses.

4.1.7 Stöld och inbrott

Försäkringen ersätter skador på lösöre och byggnad till följd av stöld eller inbrott,

- om man har trängt in sig i byggnaden genom att söndra konstruktioner eller i övrigt med våld, till exempel genom att söndra lås
- om man trängt sig in med en nyckel som har tillgripits vid ett inbrott eller ett rån.

Försäkringen ersätter stöldskador som förorsakats lösöre, då det förvaras under uppsikt på ett gårdsområde som är bebott. Ur försäkringen ersätts dessutom stöldskador på lösöre utomhus, då det i samband med lantbruksarbete i anslutning till en arbetsprestation förvaras tillfälligt någon annanstans än på gårdsområdet.

Försäkringen ersätter inte egendom som förkommit eller kvarglömts.

Försäkringen ersätter inte heller stöld, om

- tidpunkten och platsen samt omständigheterna för händelsen inte kan fastställas eller
- om man först vid en inventering kan fastställa att något har stulits.

Försäkringen ersätter inte skador till följd av en stöld som har skett ur ett fordon eller en husvagn eller annan släpvagn som är olåst.

4.1.8 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skador som förorsakats av avsiktlig skadegörelse.

Försäkringen ersätter inte

- skador till följd av att lägenheten blivit skrämd eller av någon motsvarande skada på lägenheten
- skador som användaren av lägenheten har förorsakat lägenhetens inventarier eller ytbeläggningar.
- skador som förorsakats med ett fordon.

Skador på pälsfarms egendom som förorsakats av avsiktlig skadegörelse ersätts, om man har trängt in sig på området genom att söndra stängslets konstruktioner.

4.1.9 Läckage, fukt och kondensvatten

Försäkringen ersätter skador som förorsakas genom läckage av vätska, ånga eller gas.

En förutsättning är att ämnet har strömmat ut plötsligt, oförutsett och direkt ur följande i byggnaden fast installerade anordningar som utgör föremål för försäkringen

- vattenledningar eller avlopps- eller värme-, ång-, gas- eller oljerör, oljecisterner eller inre regnvattenledningar,
- rörledningar till bubbelpooler eller simbassänger eller till dessa fast anslutna maskiner, anordningar eller
- ur byggnadens fasta försäkrade förvaringskärl för ämnet.

Dessutom ersätter försäkringen plötsligt vätskeläckage i byggnadens konstruktioner, då detta förorsakats av en i lägenheten installerad anordning. Härvid förutsätts dock att anordningen är fast ansluten till vattenlednings- och avloppsnätet med ett enhetligt och för ändamålet lämpat trycktolligt slangmaterial, ett godkänt anslutningsdon

och till vattenledningsnätet dessutom med en godkänd avstängningsventil. Dessutom förutsätts att orsaken till läckaget är att anordningen eller de nämnda anslutningarna har gått sönder.

Försäkringen ersätter inte skador som har förorsakats

- genom utströmning av regn- eller smältvatten ur takrännor, byggnadens yttre stuprör, regnvattenavlopp eller ur motsvarande,
- av kondensvatten,
- genom att vatten vid regn, snösmältning eller översvämning tränger ut ur en avloppsbrunn eller avloppsledning,
- av läckage ur ett avloppsrör eller en avloppsventil till ett kar eller en bassäng,
- till följd av att en kommunal eller annan allmän vatten- eller avloppsledning är skadad eller tilltäppt,
- av en icke fungerande uppdämningsventil,
- fukt som lett till röta, svampbildning, murkande eller lukt,
- genom utströmning av vätska ur ett fast ledningsnät innan detta har godkänts för ibruktagande,
- av att vätska tränger ut genom konstruktionernas vattenspärar eller i fogarna mellan rörledningar och konstruktioner, till exempel mellan golvbrunnen och flänsringen,
- av planerings-, grundläggnings-, installations- eller byggfel eller skador som förorsakats av sådana fel,
- av vätska som strömmat ut ur öppna kranar, spärrventiler eller påslagna duschanordningar som hör till ledningsnätet, om inte skadorna är en följd av att kranen, spärrventilen eller duschanordningen har gått sönder mekaniskt,
- av att i punkt 2.4 i villkoren nämnda system för att hålla marken torr har skadats eller inte fungerat,
- av byggande i strid med bestämmelserna och inte heller av skador förorsakade ledningsnät, manöverdon eller isoleringar i dem och inte heller vätska, ånga eller gas som har runnit till spillo.

4.1.10 Haveri på maskin eller anordning i byggnad

Försäkringen ersätter skador som förorsakas sådan egendom som nämns i punkt 2.2 (ES) till följd av en plötslig oförutsedd händelse.

Försäkringen ersätter inte

- skador till följd av slitage, korrosion, frätning, förskämning, svampbildning, förmultning, materialtrötthet, eller liknande långsamt verkande skador, och inte heller det att föremålet eller någon del av detta förlorar sin funktionsförmåga,
- skador till följd av slitage eller slaggbildning,
- skador till följd av översvämning, höjning av vattenståndet, packis eller jordskred
- skador som har förorsakats av sjögång eller av en förskjutning i isen,
- skador som har förorsakats av isens eller snöns tyngd eller förskjutningar i dessa,

- skador till följd av förändringar i grundvattenståndet
- skador som har förorsakats av att snö eller vatten med stormvind har trängt in i konstruktionerna utan att söndra dem,
- skador som naturkrafter har förorsakat lösegendom som är utomhus eller i en öppen byggnad, om det inte är fråga om en anordning som är avsedd att användas i en sådan byggnad
- kostnader som förorsakats av justerings- eller underhållsåtgärder, förhandsservice eller periodisk service, avhjälpande av funktionsstörningar, och inte heller kostnader för delar som byts ut i samband med dessa
- skador som en leverantör, tillverkare, säljare eller någon annan är ansvarig för enligt avtal, garanti, serviceavtal eller någon liknande förbindelse. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den ansvariga parten har försatts i konkurs eller annars är insolvent.
- skador på datorer, dataöverförings-, datakommunikations-, processtyrnings- eller övervakningsutrustning eller till dem hörande datamedier och i dem ingående data (filer) och inte heller på program till följd av felaktig funktion i utrustning, operativsystem eller program, felaktiga program, operationsfel, felaktig etikettering eller inmatning, av att data har försvunnit eller av att data har förstörts genom inverkan av magnetfält
- om ett enskilt kretskort, datalagringsutrustning eller en motsvarande komponent upphör att fungera eller inte fungerar, om inte orsaken till detta är en av den försäkrade påvisad, komponenten utomstående, plötslig och oförutsedd händelse
- kostnader för reparation av ett föremål eller någon del av detta som har tillverkats felaktigt eller av felaktigt material, inte ens om orsaken är beräknings- eller ritningsfel, eller felaktiga råd eller anvisningar
- skador till följd av yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den part som konstaterats vara ansvarig inte kan fullgöra sin ersättningsskyldighet.
- värdeminskning och inte heller skador som inte påverkar egendomens användbarhet.

4.1.11 Storm

Försäkringen ersätter skador som en stormvind har förorsakat.

Försäkringen ersätter inte

- skador som har förorsakats av att snö eller vatten med stormvind har trängt in i konstruktionerna utan att söndra dem,
- skador som har förorsakats av sjögång eller av en förskjutning i isen,
- skador som har förorsakats av översvämning eller av en höjning av vattenståndet förorsakad av något annat än storm,

- skador som har förorsakats av isens eller snöns tyngd eller förskjutningar i dessa,
- skador på bryggor,
- skador på lösöre som förvaras utomhus, och inte heller
- skador på lösöre, om de inte har uppkommit till följd av annan ersättningsgill skada i denna villkorspunkt.

Dessutom ersätter försäkringen av stormvindar förorsakade skador på produktionsdjur, som är försäkrade med denna försäkring.

4.1.12 Skador förorsakade av vilda djur

Försäkringen ersätter skador på byggnad eller lösöre eller djur i denna om de förorsakats av ett vilt djur som trängt sig in i byggnaden.

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av fåglar, gnagare, hardjur eller mikrober och inte heller kostnader för bekämpning och destruktion av dem.

4.1.13 Trafikolycka eller grundstötning som förorsakar skada på lös produktionsegendom

Försäkringen ersätter skador på produktionslösöre som är last vid en grundstötning eller vid en trafikolycka där ett motorfordon, en motordriven arbetsmaskin eller ett tåg är inblandat. Försäkringen ersätter skador till den del ersättning inte betalas ur någon annan försäkring.

Dessutom ersätter försäkringen skador på produktionsdjur, där ett motorfordon, en motordriven arbetsmaskin eller ett tåg är inblandat.

4.1.14 Sakskador på pälsfarmer

Försäkringen ersätter utöver de skador som nämns i punkterna 4.1.1–4.1.12 plötsliga och oförutsedda skador på försäkrade skugghus, farmningsutrustning som förvaras i dem, burar samt pälsdjur då de har förorsakats av störtregn, snösmältning eller snöns eller isens tyngd.

Försäkringen ersätter dessutom skador på försäkrade pälsdjur som förorsakats av

- ett rovdjur eller pälsdjuret självt när det på grund av ett rovdjur fysiskt skadar sig självt eller sina valpar. Här betraktas också ett förrymt pälsdjur och andra förrymda hus- och sällskapsdjur som rovdjur
- skador som uppstår när ett pälsdjur på grund av buller skadar sig självt eller sina valpar
- värmeslag.

Värmeslag är en plötslig och oförutsedd stigning i kroppstemperaturen som resulterar i att pälsdjuret dör i värmeslag som en följd av samma värmeperiod inom 7 dygn.

Försäkringen ersätter inte den del av skadan som för varje enskild djurart kan tillskrivas ofruktsamma honor eller valpförluster.

4.1.15 Tilläggsskador

Försäkringen ersätter dessutom

- skador till följd av att egendomen, på grund av de omständigheter som råder vid ett i övrigt ersättningsgillt skadefall, har stulits, förkommit eller skadats, samt
- skador som förorsakas av köld eller hetta, regn eller annat dylikt, om skadan är en direkt följd av ett ersättningsgillt skadefall.

4.2 Skydd enligt den omfattande lantbruksförsäkringen

4.2.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter direkta saksador som förorsakas försäkringsobjektet samt i dessa villkor separat nämnda övriga kostnader, om sakskadan har förorsakats direkt under försäkringens giltighetstid av en plötslig och oförutsedd händelse. Om ett försäkringsfall är oförutsett eller inte avgörs objektivt och utgående från skadeorsaken, inte från följderna av skadan.

Ersättning av vattendrag eller havsvatten som svämmat över

Försäkringen ersätter skador som förorsakas av en plötslig och oförutsedd samt exceptionell översvämningsskada på byggnader eller på lösöre i dem.

Ersättning av skador som har förorsakats av att vattendrag eller havsvatten svämmat över eller skador som har förorsakats av att isen förskjutits till följd av detta, förutsätter dessutom att höjningen av vattenståndet har varit exceptionellt.

Med översvämning av vattendrag avses en exceptionell förhöjning av vattenståndet i älvar, åar, sjöar, diken eller bäckar, som beror på stormvind, exceptionella regn, snösmältning eller på dammar som bildats av is eller issörja.

Med översvämning av havsvatten avses en exceptionell höjning av havsvattenståndet, som beror på stormvind, variation i lufttrycket eller strömningar i de danska sunden.

Med en exceptionell höjning av vattenståndet i ett vattendrag eller i havet avses:

- att en stormvind förorsakat en höjning av vattenståndet eller
- att vattnet är så högt att sannolikheten för att så ska ske är en gång per 50 år eller mer sällan.

En översvämning som beror på en bestående höjning av det genomsnittliga vattenståndet eller en översvämning som beror på normal variation av vattenståndet eller på sjögång anses inte som exceptionellt.

4.2.2 Skador som inte omfattas av försäkringsområdet och andra begränsningar

4.2.2.1 Slitage och andra gradvisa fenomen

Försäkringen ersätter inte skador till följd av slitage, korrosion, frätning, förskämning, svampbildning, förmultning, materialtrötthet eller liknande långsamt verkande skador, och inte heller det att föremålet eller någon del av det förlorar sin funktionsförmåga.

4.2.2.2 Underhållskostnader

Försäkringen ersätter inte kostnader för justerings- eller underhållsåtgärder, förhandsservice eller periodisk service, avhjälpande av funktionsstörningar och inte heller för delar som byts ut i samband med dessa.

4.2.2.3 Byggnads- och installationsfel

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av planerings-, tillverknings-, material-, bygg- eller monteringsfel i egendom som utgör försäkringsobjekt eller byggande som strider mot byggbestämmelserna, bygginstruktionerna eller god byggnadssed.

Försäkringen ersätter emellertid plötsliga ovannämnda mekaniska skador som förorsakats försäkringsobjektet genom fel, handlingar eller försummelser eller skador på den övriga försäkrade egendomen till följd av dylikt fel som uppstått plötsligt.

En skada som uppstått plötsligt eller för att objektet har gått sönder ersätts endast om den försäkrade eller försäkringstagaren inte har varit, eller hen inte borde ha varit medveten om en defekt, handling eller försummelse och det inte rör sig om någon annan skada som inte omfattas av försäkringsområdet och andra begränsningar.

4.2.2.4 Tillverkningsfel och fel i utförandet

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats genom fel i planering, grundläggning, installation eller byggnadsarbete, drift, arbete, anläggning eller material, fabriktionsfel, fel i beräkningar eller ritningar eller på grund av felaktiga råd.

Försäkringen ersätter inte kostnader för reparation av byggnad, föremål eller någon del av dessa, som har tillverkats felaktigt eller av felaktigt material, inte ens om orsaken är beräknings- eller ritningsfel, eller felaktiga råd eller anvisningar, eller skador på byggnad på grund av dessa fel.

Försäkringen ersätter emellertid ovan nämnda mekaniska skador eller fel som plötsligt förorsakats försäkringsobjektet till följd av handlingar eller försummelser eller skador på den övriga försäkrade egendomen till följd av dylikt som uppstått plötsligt.

En skada som uppstått plötsligt eller för att objektet har gått sönder ersätts endast om den försäkrade eller försäkringstagaren inte har varit, eller hen inte borde ha varit medveten om en defekt, handling eller försummelse och det inte rör sig om någon annan skada som inte omfattas av försäkringsområdet och andra begränsningar.

4.2.2.5 Avtal

Försäkringen ersätter inte skador som en leverantör, tillverkare, säljare eller någon annan är ansvarig för enligt avtal, garanti, serviceavtal eller någon liknande förbindelse. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den ansvariga parten har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om försäkringstagaren själv är den som tillverkat eller sålt föremålet, ersätts skadan inte, om tillverkaren eller säljaren är ansvarig enligt gängse garantipraxis i branschen.

4.2.2.6 Förkommen, kvarglömd och stulen egendom

Försäkringen ersätter inte egendom som förkommit eller kvarglömts.

Försäkringen ersätter inte heller stöld, om

- tidpunkten och platsen samt omständigheterna för händelsen inte kan fastställas eller
- om man först vid en inventering kan fastställa att något har stulits.

Stöldskador anses inte vara oförutsedda, om försäkringstagaren inte har vidtagit skäliga skyddsåtgärder med beaktande av egendomens värde och förvaringsförhållandena.

Försäkringen ersätter inte skador till följd av en stöld som har skett ur ett fordon eller en husvagn eller annan släpvagn som är olåst.

Ur försäkringen för lösöre ersätts inte stöldskador som förorsakats lösöre utomhus. Ur försäkringen för lösöre ersätts emellertid stöldskador som förorsakats lösöre då det förvaras under uppsikt på gårdsplanen ute eller i en olåst byggnad. Ur försäkringen ersätts dessutom stöldskador på lösöre utomhus, då det i samband med lantbruksarbete i anslutning till en arbetsprestation förvaras tillfälligt någon annanstans än på gårdsområdet.

4.2.2.7 Sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skador som uppstått till följd av yrkesmässigt sprängnings- eller schaktningsarbete. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den part som konstaterats vara ansvarig inte kan fullgöra sin ersättningskyldighet.

4.2.2.8 Naturförhållanden, djur och mikrober

Försäkringen ersätter inte skador

- som förorsakats av isens eller snöns tyngd, eller en förskjutning av dessa. Begränsningen gäller inte en förskjutning i isen som beror på att havsvatten eller vattendrag har svämmat över
- som förorsakats av sjögång, översvämning, som förorsakats av höjning av vattenståndet i hav, sjö eller annat vattendrag
- till följd av förändringar i grundvattenståndet
- som naturförhållanden, djur eller mikrober förorsakat trädgårds-, jord- eller skogsbruksprodukter och -tillbehör eller trädgårdsväxter
- som förorsakats av tjäle, på grund av att marken sätter sig eller förskjuts eller på grund av markfukt.

4.2.2.9 Program- och datafel

Försäkringen ersätter inte skador på programmerbara elektroniska utrustningar eller datamedier, filer eller program till följd av funktionsfel i utrustning eller program, operationsfel, av att data har förstörts av magnetfält eller av att data har raderats.

4.2.2.10 Ersättningar som betalas från annat håll

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts enligt någon lag, garanti eller någon annan försäkring.

4.2.2.11 Värdeminskning

Försäkringen ersätter inte

- nedsättning av värdet
- skador som inte påverkar egendomens användbarhet
- kvalitetsminskning i mjölken.

4.2.2.12 Läckage i taktäckning

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av läckage i taktäckningen, om det inte är fråga om en läckageskada som förorsakats av en plötslig och oförutsedd händelse genom yttre åverkan.

4.2.2.13 Översvämning

Försäkringen ersätter inte

- skador som förorsakats av att vattendrag eller havsvatten svämmat över eller skador på grund av förskjutning i isen till följd av detta och som förorsakats byggnad eller lösöre i den, om byggnaden har byggts utan ett sådant tillstånd som lagen kräver eller i strid mot ett beviljat tillstånd
- skador som ersätts ur allmänna medel
- skador som har förorsakats av planerings-, grundläggnings-, installations- eller byggfel.

4.2.2.14 Skadedjur

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av insekter, hardjur eller gnagare, inte heller kostnader för bekämpning och destruktionskostnader av dessa. Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av fåglar eller mikrober på produktionsinventarier. Försäkringen ersätter dock brand- och läckageskador som förorsakats av hardjur eller gnagare genom bett.

4.2.2.15 Dataintrång, skadliga program och blockeringsattacker

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av att en anordning inte fungerar, till följd av

- dataintrång, med vilket avses ett obehörigt intrång i datasystemet,
- skadligt program, störningar i datatrafiken eller annan motsvarande skadegörelse som riktar sig mot program, filer eller anordningar.

4.2.2.16 Förmögenhetsbrott

Försäkringen ersätter inte skador till följd av bedrägeri, förskingring eller andra därmed jämförbara brott.

4.2.2.17 Värmecentraler drivna med fast bränsle

Försäkringen ersätter inte skador som har förorsakats av olja eller något annat bränsle som enligt tillverkaren inte är avsett att användas i värmecentralens anordning.

ES 5 Specialvillkor som gäller byggnads- och ombyggnadstid

De i försäkringsbrevet nämnda byggnaderna är försäkrade också medan de uppförs eller medan de totalrenoveras. När en försäkringstagare har försäkrat en byggnad som uppförs för hans bruk eller som totalrenoveras tillämpas följande

- Byggnadstillbehör som flyttas till försäkringsstället blir under byggnadstiden försäkringsobjekt, när ansvaret för dessa enligt köpevillkoren övergår till försäkringstagaren. En förutsättning är att tillbehören flyttas till försäkringsstället senast inom en vecka efter det att ansvaret övergått.
- Byggnadstillbehör som tillfälligt för en oavbruten tidsperiod på högst sex månader i följd flyttas bort från försäkringsstället ingår i försäkringen utan separat avtal.

Om tillbehören finns på ett annat ställe än på försäkringsstället under en längre tid än sex månader, ska separat överenskommelse träffas om försäkrandet av tillbehören.

- Byggsplatstillbehör, det vill säga utomstående byggnads- och ombyggnadsarbeters kläder och verktyg, tillfälliga

arbetsplatsbyggnader samt hyrda eller lånade maskiner och anordningar ingår i försäkringen upp till högst 4 000 euro. Ur försäkringen för lantbruksproduktion ersätts endast skador förorsakade av skadefallen i punkterna 4.1.2 (brand) och 4.1.7 (stöld).

ES 6 Värderings- och ersättningsbestämmelser

Den egendom som är försäkringsobjekt i denna försäkring kan i enlighet med vad som antecknats i försäkringsbrevet vara försäkrad antingen med en fullvärdesförsäkring, varvid försäkringsobjektet är försäkrat utan överenskommet försäkringsbelopp och premien fastställs enligt de premiegrunder som anges i försäkringsbrevet, eller med en försäkring som grundar sig på ett överenskommet försäkringsbelopp.

Den verkliga volymen för objektet beräknas enligt definitionen i Rakennustietosäätiön RT-kort 120.12.

6.1 Försäkringsbelopp

Egendomen är försäkrad till ett överenskommet försäkringsbelopp som antecknas i försäkringsbrevet separat för varje föremål eller egendomspost, och som justerat med det i försäkringsbrevet antecknade indexet (se punkt 6.9 Indexvillkor) utgör den övre gränsen för ersättningen vid inträffad skada.

Försäkringsbeloppet är beräkningsgrund för försäkringspremien och utgör övre gränsen för ersättningen, men utgör däremot inte grund för skadans belopp eller värderingen av skadan.

Det värde på vilket försäkringsbeloppet grundar sig har antecknats i försäkringsbrevet. Någotdera av de nedan angivna värdena tillämpas:

6.1.1 Återanskaffningsvärde

Återanskaffningsvärdet är det belopp som behövs för att till samma plats anskaffa ny likadan eller närmast motsvarande egendom, även inkluderande kostnaderna för demontering och destruktion av den skadade egendomen. Återanskaffningsvärdet bestäms enligt de kostnader som uppstår vid användning av sedvanliga och moderna byggarbetsmetoder och byggmaterial.

Om inte annat överenskommit med försäkringsbolaget, grundar sig försäkringsbeloppet på egendomens återanskaffningsvärde.

6.1.2 Dagsvärde

Dagsvärdet är det belopp som fås när egendomens värdeminskning till följd av ålder, användning, föråldrad teknik, minskad användbarhet eller liknande dras av från återanskaffningsvärdet. Då dagsvärdet fastställs beaktas för byggnaders del också egendomens verkliga värde. Med verkligt värde avses det penningbelopp, som skulle ha erhållits, om egendomen hade sålts normalt före skadan. Dagsvärdet kan inte överskrida egendomens återanskaffningsvärde.

Då egendomen försäkras till fullvärde och försäkringsobjektet är ett dagsvärdesobjekt beräknas ersättningen i en skadesituation på basis av första risk.

6.1.3 Djurets verkliga värde

Med verkligt värde avses det penningbelopp som försäkringstagaren skulle ha erhållit för ett djur omedelbart innan försäkringsfallet inträffade.

6.1.4 Första risk

Första risk är det i försäkringsbrevet antecknade, för försäkringsobjektet avtalade försäkringsbeloppet. På första-riskförsäkringen tillämpas inte underförsäkringsregler (se punkt 6.5.2 Underförsäkring).

6.2 Självrisk

Försäkringstagaren har en självrisk vid varje skadefall. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

6.2.1 Självrisk vid skador på maskiner och utrustning

När i sakförsäkringen i punkt 2.3.2 avsedda maskiner och utrustning är försäkrade med skyddet enligt den Omfattande lantbruksförsäkringen, avdras vid haveriskador som självrisk minst 900 euro eller ett större självrisksbelopp som anges i försäkringsbrevet.

6.2.2 Självrisk vid heta arbeten

Om en ersättningsgill skada orsakad av eld som kommit lös (brandskada) beror på att heta arbeten har utförts (se säkerhetsföreskriften Heta arbeten S621), är försäkringstagarens självrisk tio gånger den självrisk som anges i försäkringsbrevet, dock minst 2 000 euro och högst 5 000 euro eller ett sådant större självrisksbelopp som anges i försäkringsbrevet.

6.2.3 Skugghus på pälsdjursfarmer

Självrisken vid skador förorsakade av snö och is på skugghus på pälsdjursfarmer

Ålder år	Självrisk i % av skadans belopp, min. 600 euro
0–10	30
11–15	40
16–	försäkringsskyddet upphör för snö- och isskador

6.2.4 Värmeslag hos pälsdjur

Vid värmeslag hos pälsdjur är självrisken i ersättningen 20 procent av skadebeloppet, dock minst 1 500 euro.

6.2.5 Självrisken avdras inte

- vid stöldskador om någon brutit sig in i byggnaden genom en dörr som är låst med säkerhetslås
- om ett av försäkringsbolagen godkänt tjuvlarms har fungerat på behörigt sätt och begränsat omfattningen av skadan
- om en läckagelarmanordning på försäkringsstället begränsat omfattningen av en ersättningsgill läckageskada genom sin funktion
- om brandvarningssystemet på försäkringsstället har fungerat och begränsat omfattningen av skadan
- om det brandsäkra soptaket eller den brandsäkra djupbehållaren har begränsat omfattningen på den ersättningsgilla skadan.
- vid förnyande eller påfyllning av släckare om de har använts för primärsläckningsåtgärder vid en skada som försäkringen ersätter.

6.3 Övriga kostnader för en skada som ersätts

6.3.1 Tilläggskostnader på grund av myndighetsbestämmelse

Vid skador på byggnader ersätter försäkringen skäliga tilläggskostnader förorsakade av tvingande myndighetsbestämmelser om reparation eller byggnad, dock högst 20 procent av den direkta sakskadans belopp inklusive det sammanlagda beloppet av de tilläggskostnader som avses ovan.

Om försäkringen grundar sig på ett överenskommet försäkringsbelopp, utgör detta försäkringsbelopp den övre gränsen för den totala ersättningen.

6.3.2 Avvärjningskostnader vid hotande skada

Förutom direkta sakskador ersätter försäkringen sådana skäliga kostnader enligt punkten Skyldighet att avvärja och begränsa en skada, det vill säga räddningsplikten i de allmänna avtalsvillkoren som förorsakas av begränsning eller avvärjning av en skada som har inträffat eller är omedelbart hotande och som ersätts ur försäkringen.

6.3.3 Kostnader för skador på mark

Försäkringen ersätter sådana kostnader för undersökning, rengöring eller byte av mark samt transport och hantering av avfall som förorsakas av att marken på en fastighet som försäkringstagaren äger eller besitter skadas till följd av en ersättningsgill sakskada på försäkringsobjektet. Härvid förutsätts att kostnaderna gäller åtgärder på grund av en tvingande myndighetsbestämmelse och att myndighetsbestämmelsen utfärdats senast ett år efter skadefallet.

De kostnader som avses här ersätts med högst 200 000 euro per skada.

6.3.4 Avbrott i användningen av ekonomibyggnad

Försäkringen ersätter merkostnader som förorsakats försäkringstagaren av att en ekonomibyggnad på gården helt eller delvis är oanvändbar till följd av ersättningsgilla försäkringshändelser. Försäkringen ersätter inte skador till följd av avbrott i användningen av semesterstugor. Vid avbrott i användningen ersätter försäkringen av kostnaderna för avbrottet högst 6 % av värdet på den skadade byggnaden. Ersättning utbetalas för en oavbruten period på högst två månader räknat från den tidpunkt skadan inträffade. Från de ersättningsbara tilläggskostnaderna dras av en självrisk på 15 %, utöver den självrisk som debiterats för sakskadan.

Vid uträkningen av ersättningsbeloppet beaktas de faktiska kostnaderna, varifrån avdragits de inbesparade kostnaderna. I fråga om spannmåls- och hötorkar avdras i inbesparade kostnader 50 % av kostnaderna för frakttorkning. Ersättningen betalas ut även om försäkringsbeloppet eller återanskaffnings- eller dagsvärdet enligt ersättningsgrunden därigenom skulle överskridas.

Om spannmålstorken används för något annat ändamål än för att torka egen spannmål, ersätts dessutom det redovisade nettointkomstbortfallet upp till det ovannämnda maximibeloppet, upp till högst 3 000 euro per försäkringsfall.

6.3.5 Avbrott i användningen av lantbruksmaskiner (arbetsmaskiner som kopplas till traktorer)

Försäkringen ersätter merkostnader som förorsakats av att en försäkrad lantbruksmaskin är oanvändbar till följd av nämnda ersättningsgilla försäkringshändelser.

Försäkringen ersätter de extra, skäliga och nödvändiga kostnader som uppstår till följd av att arbetet utförs eller man låter det utföras med främmande materiel. Som främmande materiel anses inte materiel som ägs eller innehas av en person som bor i samma hushåll eller materiel som ägs eller innehas av en person i ett företag eller en firma som bor i samma hushåll. Försäkringen ersätter inte tilläggskostnader eller bortfall av nettoförtjänst som förorsakas av den försäkrades egen entreprenad.

Vid uträkningen av ersättningen beaktas de faktiska kostnaderna, varifrån avdragits de till följd av skadan inbesparade kostnaderna. I inbesparade kostnader avdras 20 % av kostnaderna för användning av hyresmaskin och 35 % av kostnaderna för användning av entreprenör. Ersättning utbetalas för en oavbruten period på högst 30 dygn räknat från den tidpunkt skadan inträffade.

Från de ersättningsbara tilläggskostnaderna dras av en självrisk på 15 %, utöver den självrisk som debiterats för sakskadan. Merkostnader ersätts för högst 10 000 euro.

6.4 Beräkning av egendomens värde och skadebeloppet vid sakskada

6.4.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås när den återstående egendomens värde (restvärdet) dras av från egendomens värde omedelbart före skadan. Bägge värdena beräknas enligt återanskaffningsvärdet. (Begreppet återanskaffningsvärde har definierats i punkt 6.1.1 ovan och restvärdet för byggnad i punkt 6.7 nedan.)

Om den skadade egendomen kan repareras, är skadebeloppet lika med reparationskostnaderna, dock högst skillnaden mellan återanskaffningsvärdet och restvärdet.

Om emellertid egendomens värde minskat fram till tidpunkten för skadan så att dess dagsvärde var mindre än 50 % av återanskaffningsvärdet omedelbart före skadan, beräknas skadebeloppet enligt dagsvärdet (se punkt 6.1.2).

Varje skadat föremål värderas skilt för sig.

6.4.2 Skadebelopp enligt dagsvärdet

Skadebeloppet enligt dagsvärdet fås när den återstående egendomens värde (restvärdet) dras av från dagsvärdet. Bägge värdena beräknas enligt dagsvärdet. (Begreppet dagsvärde har definierats i punkt 6.1.2 ovan.)

Om egendomen kan repareras, är skadebeloppet lika med reparationskostnaderna, dock högst skillnaden mellan dagsvärdet och restvärdet. Om egendomen inte återuppbbyggs eller repareras kan skadebeloppet enligt dagsvärdet inte överstiga det verkliga värdet på egendomen.

6.4.3 Skadebelopp vid första risk

Om då försäkringen tecknades överenskommelse träffades om ett på första risk baserat försäkringsbelopp och egendomen repareras, utgörs det maximala ersättningsbeloppet av försäkringsbeloppet. Om egendomen inte

repareras, är det maximala ersättningsbeloppet den del av försäkringsbeloppet som skadegraden anger.

6.4.4 Åldersavdrag vid läckageskador

Vid läckageskador som definieras i punkt 4.1.9 (ES) och vid läckageskador enligt Omfattande lantbruksförsäkring görs på basis av åldern hos den ledning, det rör eller annan anordning som förorsakat skadan åldersavdrag från samtliga reparations- eller återanskaffningskostnader i enlighet med följande tabell

Ålder på rör eller annan anordning, år	Åldersavdrag %
11–20	10
21–30	20
31–40	40
41–50	50
över 50	60

Åldersavdraget uppgår dock högst till 20 000 euro per skada.

Åldern på ledningen, röret eller annan anordning räknas från början av det kalenderår som följer på installationsåret.

6.4.5 Åldersavdrag på maskiner, anordningar och system som tjänar byggnadens användning

Vid skador förorsakade av åskslag och andra elektriska fenomen samt bräckageskador på den egendom som nämns i punkt 2.2 (maskiner, anordningar och system som tjänar byggnadens användning) görs från samtliga reparations- och återanskaffningskostnader, inklusive sådana övriga kostnader för saksador som nämns i punkt 6.3 följande avdrag per påbörjat bruksår från och med det andra bruksåret. Bruksåren räknas från och med början av det kalenderår som följer på installationsåret. Avdraget uträknas så att avskrivningsprocenten multipliceras med antalet hela bruksår från det andra bruksåret.

Åldersavdrag görs även vid brandskador på den anordning där branden började.

	Avdrag - %
behållare, avlopps- och regnvattenledningar, värmeledningsrör och andra rörledningar inne i byggnaden, dock inte i golvbjälklaget	3
behållare utanför produktionsbyggnad	3
koppar- och plastledningar i golvbjälklaget och under jord	3
anläggningar för att torka, flytta och hantera spannmål	4
andra ledningar än koppar- och plastledningar i golvbjälklaget och under jord	6
ugnarna i torken, centralvärmeanläggningar, värmeväxlare och värmebärare, varmvattenberedare jämte cisterner, behållare under jord och i golvbjälklaget, regler- och styrutrustning, värmekablar, elektriska värmeelement, luftkonditionerings- och kylaggregat samt elmotorer och el- och automatiseringssystem	6
mjölningsapparater	6
anordningar för att flytta och hantera foder samt utfodringsanordningar	6
övriga fast installerade maskiner och anordningar	6
Lyft- och vikedörrar	6

Utöver avdraget avdras inte den självrisk som anges i försäkringsbrevet. Avdraget är dock minst lika stort som denna självrisk.

6.4.6 Åldersavdrag på tillgångsposter som räknas till lösöret

Maximiersättningen för skador på lantbruksmaskiner och -inventarier är egendomens dagsvärde. Vid skador på i tabellen nämnda objekt som hör till egendomens anläggningstillgångar görs från samtliga reparations- och återanskaffningskostnader följande avdrag per påbörjat bruksår från och med det andra bruksåret. Vid skador på fiberdukar, odlingstunnlar och andra konstruktioner av plast görs ett åldersavdrag från och med det första bruksåret. Bruksåren räknas från och med början av det kalenderår som följer på anskaffningsåret.

	Avdrag -%
Fiberdukar, plastfolie på konstruktioner och odlingstunnlar av plast	50
Datateknikutrustning, såsom datorer jämte kringutrustning och telefoner	20
Hushållsmaskiner	10
Motor-, el- och batteridrivna arbetsmaskiner och apparater	10
Bränslecisterner	3

Utöver avdraget avdras den självrisk som anges i försäkringsbrevet.

6.4.7 Ersättning för lantbruksprodukter och förnödenheter

Maximiersättningen för de lantbruksprodukter och -förnödenheter som försäkrats utan försäkringsbelopp är det penningbelopp försäkringstagaren skulle erhålla för produkterna och förnödenheterna om de såldes enligt normala villkor. När maximiersättningen fastställs ska från försäljningspriset avdras obetalda kostnader, rabatter och annan sådan inbesparing samt intäkter som motsvarar eventuellt utfört förädlingsarbete. Ersättningen beräknas enligt Naturresursinstitutets statistik över producentpriserna vid skadetidpunkten. Vid fastställande av ersättning beaktas även restvärdet. Maximiersättningsbeloppet för gårdens eget utsäde är försäljningspriset för ett motsvarande sädeslag utan frötillägg.

6.4.8 Ersättning för produktionsdjur

I försäkringen för produktionsdjur är den övre gränsen för ersättningen det försäkringsbelopp som i försäkringsbrevet antecknats för djuret eller den andel av försäkringsbeloppet som på basis av stycketalet tillkommer djuret. Om produktionsdjuret är försäkrat utan försäkringsbelopp, är den högsta ersättningsgränsen djurets verkliga värde.

För pälsdjur är den högsta gränsen en procentuell andel av medelpriset på skinn av respektive djurart under föregående försäljningssäsong. Ersättningen fastställs enligt skadetidpunkten och anges i punkt 6.6.1 i tabellen nedan.

6.4.9 Mervärdesskatt

Vid fastställande av skadans belopp iakttas bestämmelserna om mervärdesskatt. Momsandelen betalas inte, om den är avdragsgill i ersättningstagarens beskattning. Mervärdesskatt betalas inte heller om den försäkrade har rätt till återbäring på moms.

6.5 Ersättningsbelopp

6.5.1 Ersättnings belopp

Ersättningsbeloppet fås då självriskens dras av från skadebeloppet.

6.5.2 Underförsäkring

Fullvärdesförsäkring

Om de uppgifter i egendomens försäkringsbrev om volym, areal eller antal, som utgör grund för premien, är mindre än det verkliga värdet, ersätter försäkringen bara en så stor del av skadebeloppet som förhållandet mellan de i försäkringsbrevet angivna värdena och det verkliga värdet utvisar.

Försäkring som grundar sig på försäkringsbelopp

Om försäkringsbeloppet är mindre än egendomens värde, är det fråga om underförsäkring. Vid en skada på underförsäkrad egendom ersätter försäkringen endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens värde.

6.5.3 Överförsäkring

Försäkringen ersätter inte med anledning av en skada på överförsäkrad egendom mer än vad som behövs för att täcka skadan.

Fullvärdesförsäkring

Om byggnadens verkliga volym är större än vad som antecknats i försäkringsbrevet, rör det sig om överförsäkring.

Försäkring som grundar sig på försäkringsbelopp

Om försäkringsbeloppet är större än egendomens värde, är det fråga om överförsäkring.

6.6 Utbetalning av ersättning

Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet. Skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet betalas ut, när den skadade egendomen inom två år efter skadan har reparerats eller när ny egendom av samma slag och för samma användningsändamål har anskaffats till samma plats.

Rätt till skillnaden mellan ersättning enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet har bara försäkringstagaren eller den för vilken försäkring för tredje man har tecknats. Rätten kan inte överföras.

Om byggandet fördröjs till följd av en myndighetsåtgärd, förlängs tvåårsfristen med dröjsmålstiden.

6.6.1 Uträkning av ersättning för pälsdjur

För pälsdjur är den djurspecifika ersättningen en procentuell andel av medelpriset på skinn av respektive djurart under föregående försäljningssäsong. Ersättningen fastställs enligt skadetidpunkten och anges i tabellen nedan.

Som pris tillämpas det medelpris som försäkringstagaren har fått.

Om ett producentspecifikt pris inte finns att tillgå, tillämpas Saga Furs Abp:s medelpris på skinn av den aktuella djurarten under föregående säsong.

Det på detta sätt uträknade högsta ersättningsbeloppet är den högsta gränsen för bolagets ersättningsskyldighet per djur.

Ersättningstabell för avelsdjur

mån.	Mink		Iller		Blåräv		Silverräv		Sjubb	
	Hane	Hona	Hane	Hona	Hane	Hona	Hane	Hona	Hane	Hona
januari	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120
februari	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
mars	150	180	150	180	150	180	150	180	150	180
april	100	210	150	210	150	210	100	210	150	210
maj	60	240	100	240	100	240	100	240	60	240
juni 1–15	60	100	60	270	60	270	60	240	60	240
juni 16–30	60	100	60	100	60	270	60	100	60	100
juli	60	60	60	60	60	100	60	60	60	60
augusti	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
september	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
oktober	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90
november	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
december	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Ersättningstabell för valpar

	Mink	Iller	Blåräv	Silver-räv	Sjubb
minst 3 veckor ¹⁾	50	50	50	50	50
mån.					
juli	60	60	60	60	60
augusti	70	70	70	70	70
septem-ber	80	80	80	80	80
oktober	90	90	90	90	90
novem-ber	100	100	100	100	100
decem-ber	100	100	100	100	100

¹⁾ Valparna omfattas av försäkringen då de är tre veckor gamla. Tabellen fortsätter normalt i punkt VII, det vill säga i juli enligt tidpunkten för skadan.

6.7 Byggnads restvärde

6.7.1 Ersättning för minskat restvärde

Om ett byggnadsförbud eller en byggnadsbegränsning är i kraft enligt bestämmelser i byggnadslagen eller väglagen, och det därför inte är möjligt att utnyttja de byggnadsdelar som är kvar efter skadan för att återställa byggnaden i dess tidigare skick, ersätts också minskningen av restvärdet.

6.7.2 Undantagslov

Försäkringstagaren ska påvisa att ett byggnadsförbud eller en byggnadsbegränsning är i kraft.

På begäran av försäkringsbolaget ska försäkringstagaren ansöka om undantagslov för att återställa byggnaden i dess tidigare skick samt, i händelse av avslag, söka ändring i beslutet. Försäkringstagaren ska på begäran av försäkringsbolaget bemyndiga försäkringsbolaget att representera honom i dispensärendet.

6.8 Övriga bestämmelser som gäller ersättning

6.8.1 Alternativ till ersättning i pengar

Försäkringsbolaget har rätt att låta bygga eller reparera eller att anskaffa förkommen eller skadad egendom i stället för att betala ersättning i pengar. Försäkringsbolaget har rätt att utse en byggare eller reparatör som återbygger eller reparerar egendomen, eller utse inköpsställe, där motsvarande egendom skaffas.

6.8.2 Kostnader för utredning av skada

Försäkringsbolaget är skyldigt att ersätta endast sådana skadekartläggningar som utförts på dess order, eller andra nödvändiga utredningar som gjorts för att avgöra en skada eller för att bedöma storleken av en skada.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att ersätta andra kartläggningar eller redogörelser, om man inte om dem överenskommit med försäkringsbolaget på förhand.

6.8.3 Inteckningsbar egendom

För egendom i vilken inteckning kan fastställas betalas ersättning till försäkringstagaren först när hen har klarlagt att egendomen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att inteckningshavarna gett sitt samtycke till att ersättningen betalas till försäkringstagaren.

För fastighet krävs ingen utredning om försäkringstagaren kan påvisa att

- skadan har reparerats,
- säkerhet ställts för att ersättningen används för reparation av den skadade egendomen,
- ersättningsbeloppet är ringa i förhållande till fastighetens värde eller
- när det annars är uppenbart att fordringsägarens möjlighet att inkassera sin fordran inte äventyras av att ersättningen lyfts.

6.8.4 Försäkringsbolagets rätt att lösa in skadad egendom

Den försäkrade egendomen förblir hos ägaren även då den skadats. Försäkringsbolaget har emellertid rätt att lösa in återstående egendom eller en del av den. Den egendom eller del av egendom som inlösts ersätts på samma grunder (antingen enligt återanskaffningsvärdet eller dagsvärdet) som en skada på föremålet eller egendomsposten i fråga.

6.8.5 Försäkringstagarens skyldighet att överlämna egendom som återfåtts

Om försäkringstagaren får tillbaka förlorad egendom efter det att ersättning har betalats, ska hen omedelbart överlämna egendomen till försäkringsbolaget eller återbetala ersättningen till denna del.

6.9 Indexvillkor

Försäkringen är bunden till det index som nämns i försäkringsbrevet.

Sakförsäkringen för byggnader samt spannmålstorkanläggningar och spannmålstorkor har bundits till byggkostnadsindexet, försäkringarna för övrig egendom har bundits till partiprisindexet.

6.9.1 Indexjustering av premien eller försäkringsbeloppet per försäkringsperiod

Fullvärdesförsäkring

Försäkringspremien är bunden till det index som nämns i försäkringsbrevet. Premien justeras den första dagen i varje försäkringsperiod. Premien justeras då med lika många procent som justeringsindexet avviker från basindexet.

Basindex utgörs av indexet för augusti månad året före försäkringens begynnelseår.

Justeringsindexet är indexet för augusti det kalenderår som föregår begynnelsemånaden i den försäkringsperiod som har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkring som grundar sig på försäkringsbelopp

Det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet justeras den första dagen i varje försäkringsperiod. Försäkringsbeloppet justeras då med lika många procent som justeringsindexet avviker från basindexet. Samtidigt ökas försäkringsbeloppet med värdet av de investeringar som har gjorts och anmälts under försäkringsperioden.

Basindexet är indexet för den kalendermånad som infaller fem månader före den första försäkringsperiodens begynnelsemånad.

Justeringsindexet är indexet för den kalendermånad som infaller fem månader före försäkringsperiodens begynnelsemånad som anges i försäkringsbrevet.

Premierna ändras så att de motsvarar det justerade försäkringsbeloppet.

6.9.2 Försäkringsbelopp vid skadetidpunkten (gäller inte fullvärdesförsäkring)

Försäkringsbeloppet utgör vid skadetidpunkten lika många procent av det ursprungliga försäkringsbeloppet enligt försäkringsbrevet som indexet för den kalendermånad som inföll fem månader tidigare utgör av basindexet.

Försäkringsbeloppet ökas dessutom med de investeringar i byggnader och maskiner som har gjorts under försäkringsperioden innan skadan inträffade. Ökningen är högst 15 procent av försäkringsbeloppet för varje egendomspost och sammanlagt högst det belopp som har antecknats i försäkringsbrevet.

6.10 Dubbelförsäkring

Om egendomen har försäkrats med flera försäkringar i händelse av samma skada, rör det sig om en dubbelförsäkring. Om en sammanräkning av försäkringarna visar att egendomen är överförsäkrad, kan en ersättning som betalas från den här försäkringen inte med beaktande av ersättningar som erhållits från olika försäkringar vara större än skadebeloppet.

TE MERSKYDDSFÖRSÄKRING FÖR PRODUKTIONSDJUR

TE 1 Försäkringens syfte

Pohjola Försäkring Ab (nedan försäkringsbolaget) förbinder sig att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren (YL) ersätta nedan i punkt 2.3 (Djurskydd) och 3.3 (Katastrofförsäkring för djur) nämnda skador.

TE 2 Djurskydd

Denna merskyddsförsäkring ingår i försäkringen om en anteckning om detta har gjorts i försäkringsbrevet och objektet har en ikraftvarande sakförsäkring. Djuren kan antingen försäkras enligt deras slaktvärde eller enligt deras verkliga värde.

2.1 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är den i försäkringsbrevet nämnda nötboskapsgruppen, vars djurantal har antecknats i försäkringsbrevet. Ett nötkreatur är försäkringsobjekt när det har uppnått en månads ålder.

2.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller på den i försäkringsbrevet nämnda gårdens område och utanför gården när djuret tillfälligt har flyttats eller flyttas till en annan plats i Finland.

2.3 Skador som ersätts

2.3.1 Förlust av ett djur

Försäkringen ersätter skadan då

- ett försäkrat djur dör till följd av sjukdom eller skada
- ett försäkrat djur på veterinärordination måste nödslaktas
- ett försäkrat djur försvinner
- en kropp av ett nötkreatur eller en del av en kropp av ett nötkreatur kasseras vid en köttkontroll.

Som nödslakt betraktas slakt eller annan avlivning som utförs på veterinärordination enligt gällande lag om djurskydd och förordning om djurskydd, då djuret är i ett sådant tillstånd att det vore uppenbar grymhet att hålla det vid liv.

2.3.2 Övriga kostnader

Försäkringen ersätter mot kvitto, direkta kostnader som hänför sig till nödslakt på gården eller i ett slakteri på ordination av en veterinär till den del som det är fråga om ett försäkringsfall som ersätts ur denna försäkring.

Dessutom ersätter försäkringen kostnader som förorsakas av lagstadgad insamling och destruktion av kroppar efter döda eller nödslaktade djur. Försäkringen ersätter inte tilläggsavgift för kadaver av dålig kvalitet eller kadaver som är förskämda.

Arvodet för veterinärutlåtandet som gäller utredningen av försäkringsfallet ersätts enligt räkning. Dessutom betalas lösen för anmälan av brott.

2.4 Skador som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

- skada förorsakad av salmonella
- en kropp eller en del av en kropp om den har kasserats eller om det avräkningspris som betalats för djuret har minskats på grund av att salmonella upptäckts vid en på slakteriet utförd köttkontroll,
- slakt av djur till följd av ett lynnesfel,
- slakt av djur till följd av ekonomiska orsaker,
- slakt av djur eller annan avlivning i syfte att undvika spridning av en smittsam sjukdom,
- skador förorsakade av isens eller snöns tyngd eller förskjutningar i dessa,
- skada till den del ersättning betalas ur en annan försäkring, med stöd av lagen om djursjukdomar eller av någon annan orsak ur allmänna medel,
- skada när ett olycksfall har inträffat eller en sjukdom med dödlig utgång brutit ut innan djuret har fyllt en månad, och inte heller,
- skada till följd av att ett djur dött eller nödslaktats, om sjukdomen har börjat eller olycksfallet har inträffat innan försäkringen trätt i kraft
- transportkostnader i annat fall än enligt punkt 2.3.2,
- förlust av understöd,
- Ur försäkringar som träder i kraft 1.1.2022 eller därefter ersätts inte skador till följd av en smittsam sjukdom som Världshälsoorganisationen WHO har klassat som en pandemi.

2.5 Ersättningsbestämmelser

2.5.1 Förlust av djur, vid försäkring med skydd enligt slaktvärde

Vid förlust av djur är ersättningsgrunden djurets slaktvärde minskat med det pris som har betalats för köttet. Slaktvärdet räknas ut enligt djurets slaktvikt och det verkliga likvidpriset vid skadetidpunkten.

Slakteriets likvidavräkning anger slaktvikten av ett djur som har levererats till slakteriet. I andra fall beräknas slaktvikten utgående från den levande vikt som veterinären har fastställt. Om likvidavräkningen från slakteriet eller viktbestämning av veterinär inte finns att tillgå, används nedanstående slaktviktstabel A för mjölkko, kviga och kokalv och slaktviktstabel B för tjurkalv och köttboskap.

Slaktviktstabel för nötboskap

Tabell A: Mjölkkor och tjurar av mjölkras

Med kor avses mjölkkor, kvigor och kokalvar

Ålder, mån.	Kor, kg	Tjurar, kg
1	20	30
2	31	47
3	43	65
4	54	82
5	66	100
6	77	117
7	88	134
8	100	152
9	111	169
10	123	187
11	134	204
12	145	221
13	157	239
14	168	256
15	180	274
16	191	291
17	202	308
18	214	326
19	225	343
20	237	361
21	248	378
22	259	395
23	271	413
24 och över	280	430

Tabell B: Köttboskap enligt ras

Raser i punkt I: Aberdeen angus, hereford och korsningar av mjölkras

Raser i punkt II: Charolais, Simmental, Limousine och korsningar av kötttras

Ålder mån.	I		II	
	Tjurar, kg	Kor, kg	Tjurar, kg	Kor, kg
1	30	30	34	32
2	51	40	57	43
3	72	50	79	54
4	93	61	102	66
5	114	74	124	80
6	135	88	147	93
7	156	101	169	106
8	177	117	192	122
9	198	131	214	138
10	219	147	237	154
11	240	161	259	170
12	261	177	282	186
13	282	191	304	20
14	303	207	327	218
15	324	221	349	233
16	345	236	372	250
17	366	251	394	266
18	387	266	417	283
19	408	281	439	299
20	429	296	462	316
21	450	310	484	332
22	471	323	507	349
23	492	335	529	365
24	513	346	552	382
över 24	534	356	575	398

2.5.2 Förlust av djur, vid försäkring med skydd enligt verkligt värde

Vid förlust av djur är ersättningsgrunden djurets verkliga värde minskat med det pris som har betalats för köttet. Med verkligt värde avses det penningbelopp som försäkringstagaren skulle ha erhållit för ett djur omedelbart innan försäkringsfallet inträffade.

TE 3 Katastrofförsäkring för djur

3.1 Försäkrade objekt

Försäkringsobjekt är följande i försäkringsbrevet nämnda djurgrupper specificerade enligt djurart och antal:

3.1.1 Svin

- suggor jämte grisar (över 2 veckor gamla grisar som inte har avvänjts)
- suggor, galtar och unga avelssvin
- en uppfödningssvingård eller kombinerad svingård alla köttsvin som väger minst 25 kg (avvänjda grisar)
- grisar som väger mindre än 25 kg
- avelssvin

3.1.2 Fjäderfä

- produktionshöns
- avelshöns
- gödkycklingar
- kycklingar som är minst ett dygn gamla
- kalkoner
- ankor och gäss
- kalkon, ank- och gåsungar
- avelsfjäderfä

3.1.3 Får och getter

- gumsar och tackor
- lamm
- bockar och getter
- killingar
- avelsfår och avelsgetter

3.1.4 Nötkreatur

- mjölkkor; minst 22 mån.
- ungboskap; 1–21 mån.
- köttboskap; minst 16 mån.
- köttboskap; 1–15 mån.
- avelsnötkreatur

3.2 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller på det försäkringsställe som antecknats i försäkringsbrevet och tillfälligt på andra ställen på gårdens områden.

3.3 Skador som ersätts

3.3.1 Katastrofskada

Enligt villkorspunkten ersätter försäkringen en katastrofskada, om samma sjukdom eller olycksfall inom 14 dygn lett till förlust av flera djur till följd av död, nödslakt, försvinnande eller kassering vid köttkontroll. Ersättningsströskeln ska överskridas vid varje påbörjad fjortondygn-period.

Som nödslakt betraktas slakt eller annan avlivning som utförs på veterinärordination enligt gällande lag om djurskydd och förordning om djurskydd, då djuret på grund av sjukdom eller olycksfall är i ett sådant hälsotillstånd att det vore uppenbar grymhet att hålla det vid liv.

En och samma katastrofskada ersätts från det att skadan konstaterats för högst 12 månader. En skada som förorsakats av samma sjukdom anses som en och samma skada, om inte veterinären mellan sjukdomsfallen har konstaterat att epidemin på gården är över och att gården är fri från sjukdom.

Friska djur som slaktats under den ovannämnda fjortondygnperioden i avsikt att förhindra att en sjukdom sprider sig, eller djur som har dött av annan orsak än den händelse som förorsakade katastrofskadan, beaktas inte vid fastställandet av den ersättningsgilla skadan.

En katastrofskada ersätts enligt den försäkrade djurarten på följande sätt:

Svin

En katastrofskada som gäller svin ersätts, om förlusten av svin är minst 3 % av det i försäkringsbrevet antecknade totala antalet djur, beräknat enligt djurgruppen, dock minst 3 djur. En sugga, en galt och ett ungt avelssvin samt ett köttsvin anses vid fastställandet av skadan motsvara en svinplats. En sugga, galt eller ett ungt avelssvin motsvaras av 10 grisar som väger under 25 kg. Dödfödda grisar, eller grisar som är under två veckor gamla eller som suggan har trampat ihjäl, beaktas inte då skadan fastställs. Om djur dör i fler än en djurgrupp, ska från en djurgrupp över 3 % av djuren gå förlorade. Då ersätts också djur som gått förlorade i andra djurgrupper.

Fjäderfä

En katastrofskada som gäller fjäderfä ersätts, om förlusten av fjäderfä av det totala antalet djur per avdelning i varje byggnad är minst 10 % av det totala antalet djur vid den tidpunkt partiet anlät, dock minst

- 100 hönor
- 100 moderdjur av gödkycklingar
- 1 000 gödkycklingar
- 50 moderdjur av kalkoner eller blivande moderdjur av kalkoner
- 150 slaktkalkoner

Får och getter

En katastrofskada som gäller får och getter ersätts, om förlusten av det totala antalet får och getter är minst 3 % av det i försäkringsbrevet antecknade totala antalet djur beräknat enligt djurgruppen, dock minst 3 djur. Djuren ska vara över en månad gamla.

Nötkreatur

En katastrofskada som gäller nötkreatur ersätts, om förlusten av nötkreatur är minst 3 % av det i försäkringsbrevet antecknade totala antalet djur, beräknat enligt djurgruppen, dock minst 2 djur. Djuren ska vara över en månad gamla.

Om djur dör i fler än en djurgrupp, ska åtminstone av en djurgrupp över 3 % av djuren gå förlorade. Då ersätts också djur som gått förlorade i andra djurgrupper.

3.3.2 Övriga kostnader

Försäkringen ersätter mot kvitto, direkta kostnader som hänför sig till nödslakt på gården eller i ett slakteri på ordination av en veterinär till den del som det är fråga om ett försäkringsfall som ersätts ur denna försäkring.

Dessutom ersätter försäkringen kostnader som förorsakas av lagstadgad insamling och destruktion av kroppar efter döda eller nödslaktade djur. Försäkringen ersätter inte tilläggsavgift för kadaver av dålig kvalitet eller kadaver som är förskämda.

Arvodet för veterinärutlåtandet som gäller utredningen av försäkringsfallet ersätts enligt räkning. Dessutom betalas lösen för anmälan av brott.

3.4 Skador som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

- en skada som beror på salmonella, afrikansk svinpest, fågelinfluensa eller mul- och klövsjukan
- slakt av djur till följd av ett lynnesfel
- slakt av djur till följd av ekonomiska orsaker
- slakt av djur eller annan avlivning i syfte att undvika spridning av en smittsam sjukdom
- en skada som är en följd av begränsningar i flyttning av djur på grund av den gräns- eller smittozon som bildats i syfte att undvika spridning av sjukdom
- skador förorsakade av isens eller snöns tyngd eller förskjutningar i dessa
- skada till den del ersättning betalas ur en annan försäkring, med stöd av lagen om djursjukdomar eller av någon annan orsak ur allmänna medel
- en skada till den del som den försäkrade skulle ha möjlighet att få ersättning med stöd av lagen om djursjukdomar eller annars ur offentliga medel, om det inte fanns någon försäkring
- skada förorsakad av foderpreparat
- produktionsunderstöd eller produktionspremie
- skada som inträffar vid lastning, transport eller lossning som inte sker på försäkringstagarens risk,
- skada till följd av att ett djur dött eller nödslaktats, om sjukdomen har börjat eller olycksfallet har inträffat innan djuret kommit till gården eller innan försäkringen trätt i kraft
- transportkostnader i annat fall än enligt punkt 3.3.2
- kostnader för sjukdomssanering
- förlust av understöd
- skador som förorsakas av en sjukdom,
 - som är en sjukdom i kategorierna a eller b som avses i lagen om djursjukdomar
 - som Världshälsoorganisationen WHO har klassat som en pandemi eller
 - som yttrar sig under 12 månader på minst 10 gårdar i Finland, varefter den skada som sjukdomen förorsakat inte längre kan ersättas på den här grunden under de två följande fulla kalenderåren.

3.5 Ersättningsbestämmelser

3.5.1 Förlust av ett djur

Ersättningsgrunden är djurets verkliga värde eller slaktvärde enligt det som har bestämts för respektive djurgrupp.

Med djurets verkliga värde avses det belopp som djuret hade inbringat om det hade sålts omedelbart före försäkringsfallet.

Med slaktvärde avses det belopp som djurkroppen skulle ha inbringat efter normal slakt uträknat enligt djurets slaktvikt och det verkliga likvidpriset vid tiden för skadefallet. Slakteriets likvidavräkning anger slaktvikten av ett djur som har levererats till slakteriet. I andra fall beräknas

slaktvikten utgående från den levande vikt som veterinären har fastställt.

3.5.2 Ersättning för svin

Skadebeloppet för köttsvin beräknas så att man från djurens slaktvärde drar av det pris som köttet har inbringat. Om ett köttsvin inte har levererats till slakteriet, tillämpas vid fastställandet av slaktvikten vikttabellen nedan. Skadebeloppen för övriga svin beräknas så att man från djurens verkliga värde drar av det pris som köttet har inbringat.

Tabellen baserar sig på att djurets levande vikt ökar med cirka 900 gram per dygn och att slaktvikten i genomsnitt är 74 % av den levande vikten. I tabellen anges veckorna från uppfödningstarten och den genomsnittliga slaktvikten i kg som ligger som grund för ersättningen.

Vikttabell för köttsvin

vecka	kg
2	23
3	27
4	32
5	37
6	42
7	47
8	53
9	58
10	64
11	69
12	74
13	79
14	83
15	88

3.5.3 Ersättning för fjäderfä

Skadebeloppet för gödkycklingar beräknas så att man från djurens slaktvärde drar av det pris som köttet har inbringat.

Skadebeloppet för övrigt fjäderfä beräknas så att man från djurens verkliga värde drar av det pris som köttet har inbringat.

3.5.4 Ersättning för får och getter

Skadebeloppet för får och getter beräknas så att man från djurens verkliga värde drar av det pris som köttet har inbringat.

3.5.5 Ersättning för nötkreatur

Skadebeloppet för nötkreatur beräknas så att man från djurens verkliga värde drar av det pris som köttet har inbringat.

3.5.6 Övriga kostnader

Utöver förlusten av ett djur ersätts de kostnader som anges i punkt 3.3.2.

TE 4 Andra bestämmelser om merskyddsförsäkringen för produktionsdjur

4.1 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

4.2 Nedsatt ersättning på grund av felaktiga eller bristfälliga uppgifter

Om antalet försäkrade djur är mindre än det faktiska antalet, ersätts efter avdrag av självrisken bara en så stor del av skadebeloppet som motsvarar förhållandet mellan det i försäkringsbrevet antecknade antalet djur och det faktiska antalet djur i djurgruppen. Beträffande svingårdar nedsätts ersättningen enligt förhållandet mellan det anmälda och det faktiska antalet svinplatser.

4.3 Handlingar som ska lämnas till bolaget

Till skadeanmälan ska fogas ett veterinärutlåtande som anger orsaken till att djuret har dött eller avlivats, eller som visar att det har varit nödvändigt att avliva djuret. Till bolaget ska också lämnas slakteriets avräkning, om den finns att tillgå. Då ersättning söks på grund av att ett djur har försvunnit, ska till bolaget lämnas en av polisen utfärdad kopia av polisanmälan.

4.4 Mervärdesskatt

På försäkringen tillämpas bestämmelserna om mervärdesskatt i punkt ES 6.4.9 i ersättningsbestämmelserna för sakförsäkring.

KE AVBROTTSFÖRSÄKRING

Om det avtalats om separat och detta har antecknats i försäkringsbrevet ingår i försäkringen en avbrottsförsäkring.

KE 1 Syftet med försäkringen

Pohjola Försäkring Ab (nedan benämnt försäkringsbolaget) förbinder sig att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren (YL) ersätta ekonomiska skador som förorsakas försäkringsobjektet av de skadefall som nämns i punkt KE 3.

KE 2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är det så kallade avbrottsförsäkringsbidraget för den affärsrörelse som försäkringstagaren bedriver och som antecknats i försäkringsbrevet. Med avbrottsförsäkringsbidrag avses de rörelseintäkter som fås genom att man från omsättningen för 12 månader drar av de rörliga kostnaderna (till exempel kostnadsposten material och tjänster). Ifall försäkringsbeloppet beräknas för en annan tidsperiod eller på en annan grund, bör detta antecknas i försäkringsbrevet. Omsättningen är premiegrund.

KE 3 Skyddets omfattning

Avbrottsförsäkring för lantbruk

Försäkringen ersätter avbrottsskada, som är en direkt följd av en ersättningsgill sakskada som drabbat egendom som används i det försäkrade lantbruket. De ersättningsgilla sakskadorna har definierats i villkoren för Försäkring för lantbruksproduktion YH 11, punkt 4.1 Skydd enligt lantbruksförsäkring och punkt 4.2 Skydd enligt Omfattande lantbruksförsäkring. Ersättningsgrund för avbrottskyddet är omfattningen på det skydd som antecknats för egendomsobjektet.

Katastrofavbrott

Försäkringen ersätter avbrottsskada, som är en direkt följd av en ersättningsgill skada som drabbat egendom som används i det försäkrade lantbruket eller i katastrofförsäkringen för djur försäkrade djur. De ersättningsgilla skadorna har definierats i villkoren för Försäkring för lantbruksproduktion YH 11, punkterna 4.1 Skydd enligt Lantbruksförsäkring eller 4.2 Skydd enligt den Omfattande lantbruksförsäkringen och TE 3 Katastrofförsäkring för djur.

KE 4 Ansvarstid och självrisk

4.1 Ansvarstid

Med den ansvarstid som anges i försäkringsbrevet avses den oavbrutna period för vilken avbrottsskador ersätts ur försäkringen. Ansvarstiden för katastrofförsäkringen är högst 12 månader.

4.2 Självrisk

I försäkringsbrevet har angetts den självrisk som ska avdras från skadebeloppet.

KE 5 Skador som ersätts och begränsningar som gäller dem

5.1 Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter en ekonomisk skada som förorsakats av avbrott i affärsverksamheten om skadan är en direkt följd av en under försäkringsperioden inträffad

- ersättningsgill skada på den egendom som omfattas av sakförsäkringen eller
- en brandskada som drabbat egendom som tillhör en kund som står i ett direkt affärsförhållande till försäkringstagaren eller egendom som en varu- eller tjänsteleverantör utnyttjar i sin affärsrörelse. Härvid förutsätts dessutom att brandskadan, då den drabbar försäkringsobjektet, ska vara ersättningsbar enligt villkorspunkt 4.1.2 i ES 4. En förutsättning är att skadan har inträffat under försäkringsperioden och att egendomen vid tidpunkten för skadan har förvarats på kundens eller tjänsteleverantörens fasta verksamhetsställe. Vid leveransavbrott är ansvarstiden högst 6 månader.

5.2 Försäkringen ersätter inte

5.2.1 Växter och skörd

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats växande lantbruks- och trädgårdsväxter och inte heller skador som förorsakats annan obärgad skörd. Försäkringen ersätter emellertid en avbrottsskada, som är en direkt följd av en brandskada som drabbat växande eller obärgad skörd.

5.2.2 Antibiotikamjölk

Försäkringen ersätter inte en avbrottsskada som förorsakats av antibiotikamjölk.

5.2.3 Påföljder som baserar sig på lag eller avtal

Försäkringen ersätter inte dröjsmålsböter eller andra motsvarande ersättningar eller påföljder, som baserar sig på lag eller avtal.

5.2.4 Leveransavbrottsförsäkring

Den här punkten i villkoren tillämpas på en försäkring för företag och samfund som har börjat gälla 1.1.2014 eller senare samt på en försäkring som börjat gälla 1.1.2023 eller senare för en försäkringstagare som jämföras med en konsument.

Försäkringen ersätter inte leveransavbrottsskador som förorsakats av avbrott, långsammare funktion, fördröjning eller annan störning i

- datakommunikation, teleoperatörs- eller IT-tjänster eller
- distribution av energi, gas, el eller vatten, eller
- ledande eller hantering av avloppsvatten.

Skadan ersätts inte, trots att orsaken till avbrott, långsammare funktion, fördröjning eller annan störning skulle vara ett skadefall som ersätts enligt punkt KE 5 i de här villkoren.

KE 6 Ersättningsbestämmelser

6.1 Skadebelopp

Skadebeloppet är förlusten av avbrottsförsäkringsbidraget (se KE 2).

6.2 Kostnader som betalats för att minska en avbrottsskada

I det ersättningsgilla skadebeloppet ingår dessutom de företagsekonomiskt sett motiverade forceringskostnader och andra extra kostnader som försäkringstagaren har erlagt i syfte att minska avbrottsskadan, förutsatt att avbrottsskadan har minskat med minst motsvarande belopp under ansvarstiden.

6.3 Övriga bestämmelser om beräkning av skadebeloppet

6.3.1 Överförsäkring

Om den för försäkringsperioden beräknade omsättningen som försäkringstagaren uppgivit och som antecknats i försäkringsbrevet är större än den faktiska omsättningen, är det fråga om överförsäkring, varvid skadebeloppet beräknas på den faktiska omsättningen.

6.3.2 Underförsäkring

Om den för försäkringsperioden beräknade omsättningen som försäkringstagaren uppgivit och som antecknats i försäkringsbrevet är mindre än den faktiska omsättningen, är det fråga om underförsäkring, varvid en så stor del av skadebeloppet utbetalas som den meddelade omsättningen är av den faktiska omsättningen.

6.3.3 Affärsrörelsen upphör

Om affärsrörelsen inte fortsätter efter en skada, utgörs skadebeloppet av den uteblivna rörelsevinsten samt de betalda kostnader som ingår i försäkringsbeloppet, för den tid som hade gått åt att återstarta affärsrörelsen, dock högst för en period på ett år.

6.3.4 Affärsrörelsen utvidgas

Då nedgången i omsättningen beräknas, beaktas inte en minskning som beror på att en del av ansvarstiden har använts för att utveckla, utvidga eller på annat sätt lägga om affärsrörelsen.

6.3.5 Dröjsmål i reparation av sakskada eller återanskaffning av egendom

En avbrottsskada till följd av en sakskada ersätts högst för den tid som skulle gå åt till reparation av sakskadan eller återanskaffning av egendomen på effektiva sätt. Det här uppskattas enligt de grunder som ska tillämpas ifall sakskadan är ersättningsgill utifrån den här försäkringen eller de sakförsäkringsvillkor som bifogats till den här försäkringen. Som avbrottsskada ersätts inte dröjsmål med reparation eller återanskaffning av egendom till exempel av den orsaken att finansiering inte kan ordnas.

6.3.6 Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet är skadebeloppet beräknat enligt bestämmelserna ovan, minskat med

- det belopp som under ansvarstiden har inbesparats genom att en kostnad som ingår i avbrottsförsäkrings-

bidraget (se punkt KE 2 Försäkringsobjekt) inte behöver betalas till följd av en sakskada eller genom att kostnaden har minskat, ersätts ur någon annan försäkring eller annars har inbesparats,

- det belopp med vilket resultatet i den affärsrörelse som försäkringstagaren, i ett företag som hör till samma koncern eller någon annan som har agerat i försäkringstagarens ställe har ökat under ansvarstiden till följd av skadan, och
- det avbrottsförsäkringsbidrag som eventuellt har ingått i den ersättning som erhålls för sakskadan.

Det maximala ersättningsbeloppet för avbrottsskador som hänför sig till en och samma försäkringsperiod är det från försäkringsperiodens början beräknade bidraget, de rörliga lönekostnaderna, inklusive lönebikostnaderna, för 12 månader ökade med 50 procent.

KE 7 Övriga bestämmelser

När en skada inträffar ska försäkringstagaren omedelbart underrätta försäkringsbolaget och vidta åtgärder för att begränsa avbrottsskadan. De kostnader som försäkringstagaren har åsamkats av sådana åtgärder ersätts enligt de principer som gäller avbrottsskador.

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar om affärsbokföringen inte har skötts på det sätt som bokföringslagen och bokföringsförordningen förutsätter.

VA ANSVARSFÖRSÄKRING FÖR VERKSAMHET

VA 1 Försäkringens syfte

OP Försäkring Ab (nedan försäkringsbolaget) förbinder sig att enligt dessa villkor och de Allmänna avtalsvillkoren (YL) att

- ersätta i punkt 3.1 nämnda skador och i villkoren särskilt nämnda övriga kostnader,
- sköta utredningen av skadeersättningsgrunder och belopp,
- förhandla med den som kräver ersättning, och
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan går till domstolsbehandling.

Försäkringen gäller den verksamhet som försäkringstagaren bedriver och som meddelas försäkringsbolaget då försäkringen tecknas och som antecknats i försäkringsbrevet (försäkrad verksamhet).

VA 2 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland om annat inte har överenskommits och antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller överallt i världen i fråga om skador som inträffar under en sälj- eller upphandlingsresa eller vid deltagande på konferens eller mäss.

VA 3 Skador som ersätts och begränsningar som gäller dem

3.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter person- och sakskador som i den försäkrade verksamheten inom försäkringens giltighetsområde förorsakats av en annan person, om en sådan skada

- konstateras under försäkringsperioden och
- försäkringstagaren enligt gällande rätt har ersättningsansvar för den.

Försäkringen ersätter också en rent ekonomisk skada som förorsakats någon annan på så sätt som avses i dataskyddslagen eller i EU:s dataskyddsförordning och som i den försäkrade verksamheten under försäkringens giltighetstid har förorsakats av en konstaterad lagstridig behandling av personuppgifter, och för vilka den försäkrade är ersättningsansvarig för i egenskap av personuppgiftsansvarig.

3.2 Begränsningar

3.2.1 Skada som förorsakats av försäkringstagaren själv

Försäkringen ersätter inte en skada som förorsakats av försäkringstagaren själv.

3.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skador på egendom som, när den handling eller försummelse som förorsakar skadan inträffar, är i försäkringstagarens besittning, är utlånad till försäkringstagaren eller denne i övrigt utnyttjar.

Tilläggskydd för hyrd fastighet eller lägenhet

Tilläggskyddet ersätter skador som förorsakats av en fastighet eller lägenhet som den försäkrade har hyrt, om den inte kan ersättas ur egendomsförsäkringen eller om en sådan inte finns. Tilläggskyddet är således alltid sekundärt i relation till en egendomsförsäkring. Ovannämnda tilläggskydd utvidgar inte försäkringsskyddet till trafikskador (se punkt 3.2.18 i villkoren).

Tilläggskyddet täcker inte heller skador

- som förorsakas till följd av slitage, korrosion, frätning, lukt, förskämning, mögelbildning, förmultning, svampbildning, materialrötthet, föråldring eller av något annat liknande småningom fortskridande fenomen som förorsakas av den egendom som hyrts,
- som uppstår på grund av försäkringstagarens liknande och ofta upprepade oaktsamhet,
- som förorsakas av planerings-, grundläggnings-, installations- eller byggfel eller av försummelse av reparation eller underhåll,
- som uppstår på i försäkringsskyddet avsedd egendom på grund av faktorer, åtgärder eller omständigheter som har gjort att skadan var förutsägbar, eller
- som utgörs av i punkt 3.2.9 i villkoren avsedda miljöskador.

Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som ges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller annars skriftligen. Om den försäkrade underlåter att följa säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen minskas eller

kravet på ersättning avslås enligt punkt 6.3 i de allmänna avtalsvillkoren.

Till övriga delar tillämpas försäkringsvillkoren för Ansvarsförsäkring för verksamhet (VA 01) och det som framgår av försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet vid skador som ersätts på basis av detta tilläggskydd är 250 000 euro för varje skada och sammanlagt under en försäkringsperiod. Detta försäkringsbelopp ingår i försäkringsbeloppet i Ansvarsförsäkringen för verksamhet.

Tilläggskydd för tillfälligt lånad arbetsmaskin eller anordning

Tilläggskyddet ersätter skador som förorsakats för en försäkrad verksamhet tillfälligt och utan ersättning lånad arbetsmaskin eller anordning.

Tilläggskyddet täcker inte skador

- som har förorsakats av egendom som den försäkrade hyrt eller som på annat sätt är i den försäkrades användning och som kan jämföras med anläggningstillgångar,
- som uppstår på i försäkringsskyddet avsedd egendom på grund av faktorer, åtgärder eller omständigheter som har gjort att skadan var förutsägbar, eller
- som förorsakas av att egendom har försvunnit eller blivit kvarglömd.

Försäkringsbeloppet vid skador som ersätts på basis av detta tilläggskydd är 20 000 euro för varje skada och 40 000 euro sammanlagt under en försäkringsperiod. Detta försäkringsbelopp ingår i försäkringsbeloppet i Ansvarsförsäkringen för verksamhet.

3.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skador på egendom som, när den handling eller försummelse som förorsakar skadan finns hos den försäkrade eller för dennes räkning hos någon annan

- för tillverkning, installering, reparation, behandling eller på annat sätt föremål för arbete,
- för förvaring,
- under det att det föreligger skyddsplikt eller skyldighet att avvärja skada då man beaktar arten av den försäkrades verksamhet eller den arbetsprestation som förorsakat skadan och den omedelbara inverkan på omgivningen nämnda verksamhet eller arbetsprestation kan ha, eller
- på annat sätt under skötsel.

3.2.4 Produktansvar

Försäkringen ersätter inte skador som en produkt som överlåtits till en annan person förorsakar.

3.2.5 Sål原因 eller överlåten produkt

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av

- en överlåten produkt, då skadeorsaken är produktens egen beskaffenhet eller fel eller brister i produkten eller i de uppgifter och anvisningar som gäller produkten, eller
- såld produkt som ännu inte har överlåtits.

3.2.6 Arbetsprestation

Försäkringen ersätter inte kostnaderna för ett arbete som utförts för att reparera resultatet av ett felaktigt utfört arbete eller för att göra om ett sådant arbete, inte ens i det fall att arbetet utförs av någon annan än försäkringstagaren.

3.2.7 Avtalsansvar

Försäkringen ersätter inte skador till den del som ersättningsansvaret baserar sig på ett avtal, en garanti eller någon annan förbindelse, om inte ett sådant ersättningsansvar skulle föreligga utan nämnda förbindelse.

3.2.8 Projekt, råd eller anvisning

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas någon annan av fel eller brister i planer, undersöknings- eller mätresultat, beräkningar, ritningar, arbetsbeskrivningar eller arbetsutredningar och inte heller i råd eller anvisningar som gäller en vara.

3.2.9 Miljöskador, olika utsläpp och störningar

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av

- förorening av vatten, luft eller jordmån,
- rök, sot, damm, ånga, gas,
- buller, skakning, strålning, ljus, värme eller lukt, eller
- annan motsvarande störning.

En sådan skada ersätts ändå, ifall försäkringstagaren enligt gällande lag är ersättningsansvarig för skadan och både orsaken till skadan och själva skadan i sig har varit plötsliga, oväntade och snabba och inte baseras på en långsam påverkan som äger rum så småningom eller en fortsatt gärning eller händelser som annars upprepas.

En förutsättning för att ersättning ska betalas är dessutom att försäkringstagaren erhållit kännedom om föroreningen, utsläppet eller annan störning senast inom fjorton dagar från dess början och lämnat ett skriftligt ersättningsyrkande till försäkringsgivaren inom sextio dagar från att föroreningen, utsläppet eller störningen började.

Om åtgärder för avvärjande av miljöskador och ersättning för de kostnader dessa förorsakar se punkt Avvärjningskostnader.

3.2.10 Myndighetskostnader vid miljöskador

Försäkringen ersätter inte kostnader för avvärjnings- och återställningsåtgärder som myndigheter har vidtagit enligt 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/94).

3.2.11 Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av

- fukt eller
- översvämning förorsakad av regnvatten, smältvatten, avloppsvatten, hav, sjöar eller vattendrag.

Försäkringen ersätter emellertid plötsliga skador som är en följd av ett fel eller en försummelse som är slumpmässiga eller enstaka, eller av att ett fel eller en brist vars orsak försäkringstagaren har ersättningsansvar för, plötsligt och oväntat uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning. Vidare förutsätts att också skadans uppkomst till följd av de orsaker som uppfyller ovan nämnda förutsättningar

skett plötsligt, oväntat och fort och inte utgör resultatet av en långsam, småningom framskridande process eller fortsatt handling eller försummelse eller i övrigt av händelser som upprepas.

Försäkringen ersätter dock inte en skada som förorsakats av översvämning till följd av ett fel i planeringen, mätningen eller byggandet av vatten- eller avloppsrör.

Om orsaken till felet är ett installeringsfel som skett i försäkringstagarens arbetsprestation, är en förutsättning för betalning av ersättning som beror på fukt dessutom att den skada som fukten förorsakat framgår inom 12 månader från installeringen. Denna utvidgning utvidgar inte försäkringsvillkoret utöver skador som beror på fukt.

3.2.12 Grundvatten

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av att grundvattennivån förändras.

3.2.13 Ägande och besittning av fastighet

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av ägande, besittning eller underhåll av fastighet.

Försäkringen ersätter emellertid skador om

- största delen av fastigheten används av försäkringstagaren själv och i anslutning till den försäkrade verksamheten eller
- om en ansvarsförsäkring för fastigheten separat har avtalats och en anteckning har gjorts i försäkringsbrevet.

3.2.14 Skador förorsakade av användning av fartyg och luftfarkost

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av

- att ett registreringspliktigt fartyg eller en registreringspliktig båt används, om användningen inte gäller arbete som försäkringstagaren utför för egen räkning, eller
- att en luftfarkost används i luftfart, då försäkringstagaren är ersättningsskyldig på grund av att han äger, innehar eller använder luftfarkosten, utför en uppgift i luftfarkosten eller är arbetsgivare för personer som utför sådana uppgifter.

3.2.15 Schaktnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skador till följd av schaktnings- eller sprängningsarbeten eller av att marken därvid sätter sig eller förskjuts.

3.2.16 Förmögenhetsskador

Försäkringen ersätter inte sådana ekonomiska skador som inte har samband med en person- eller sakskada.

Försäkringen ersätter emellertid en ekonomisk skada i enlighet med dataskyddslagen eller EU:s dataskyddsförordning (se punkt 3.1).

3.2.17 Läkemedels- eller patientskador, olycksfall i arbetet, arbetsrelaterad exponering eller yrkessjukdom

Försäkringen ersätter inte

- patientskada som avses i patientförsäkringslagen,
- skada, som uppstått i anslutning till hälso- och sjukvård utanför Finland,
- personskada som förorsakats av läkemedel,

- skada till den del som den ersätts ur en försäkrads försäkring som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och inte heller
- yrkessjukdom eller annan skada eller sjukdom som förorsakats av en arbetsrelaterad exponering.

3.2.18 Trafikskador

Försäkringen ersätter inte skador som beror på att ett motorfordon används i trafik som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag.

Försäkringen ersätter emellertid en i 40 § 2 mom. i trafikförsäkringslagen nämnd trafikskada som inträffat i Finland och som inte ersätts ur trafikförsäkringen, och som förorsakats annan egendom som tillhör fordonets ägare eller innehavare och som inte fanns i fordonet.

Försäkringen ersätter också en i 42 § i trafikförsäkringslagen nämnd trafikskada som inte ersätts ur trafikförsäkringen, om skadan inträffat under lastning, lossning eller annan arbetsprestation, om den drabbar

- fordonets ägare, förare eller någon annan person som utför arbetet i fråga medan fordonet står stilla.
- egendom som är föremål för en arbetsprestation eller ett annat fordon som deltar i verksamheten i fråga, eller
- när det är fråga om en egendomsskada som förorsakats av grävning och som avses i 42 § 2 mom.

Försäkringen ersätter emellertid inte

- skada på den försäkrades egendom som varit föremål för lyftverksamhet, bogsering eller transport.
- skada på den försäkrades egna eller i villkorspunkt 3.2.2 nämnda egendom.
- personskada till den del som den ersätts ur en försäkring som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (se punkt 3.2.17).
- en skada som förorsakats egendomen och som avses i villkorspunkt 3.2.3, när det är fråga om en egendomsskada på grund av grävning.

Om det i den stat där skadan inträffar inte finns en lag som motsvarar den finska trafikförsäkringslagen, ersätter försäkringen inte skador till följd av att motorfordon används i trafik.

3.2.19 Kemiska ämnen och andra ämnen eller produkter

Försäkringen ersätter inte skador som direkt eller indirekt beror på:

- asbest
- bly eller blyfärg
- polyklorerade bifenylter (PCB)
- klorerat kolväte
- ureaformaldehyd
- dietylstilbestrol (DES)
- elektromagnetiska fält (EMF)
- gaser som uppstår vid svetsning
- kiseldioxid eller kvartsdamm
- med genteknik modifierade organismer (GMO)
- en produkts nanotekniska egenskaper

- svamp-, mögel- eller bakteriebildning i byggnader eller andra konstruktioner
- kreosot
- perflourerade alkyl- och andra PFAS-föreningar.

3.2.20 Tobak

Försäkringen ersätter inte skador till följd av tobak, tobaksprodukter eller tobaksrök.

3.2.21 Atomskador

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lag.

3.2.22 Skador som vållas uppsåtligen eller genom grov oaksamhet

Försäkringen ersätter inte skador som vållas uppsåtligen eller genom grov oaksamhet (se de allmänna avtalsvillkoren YL, punkt 7).

En skada anses ha vållats uppsåtligen eller genom grov oaksamhet bl.a. då den handling, det förfaringsätt eller den försummelse som förorsakade skadan med beaktande av omständigheterna medförde en avsevärd risk för att skadan skulle uppstå.

Försäkringen ersätter emellertid uppsåtligen och genom grov oaksamhet vållade skador om försäkringstagaren i egenskap av arbetsgivare är ansvarig för skador som en arbetstagare förorsakar i arbetet och försäkringstagaren kan visa att varken försäkringstagaren eller dess arbetsledning visste och inte heller borde ha vetat om arbetstagarens förfarande.

3.2.23 Kränkning av ära eller privatliv

Försäkringen ersätter inte skador till följd av kränkning av ära eller privatliv.

3.2.24 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller andra liknande påföljder.

3.2.25 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skador som beror på fel, brister eller andra grunder för ersättningsansvaret som försäkringstagaren kände eller borde ha känt till då försäkringen trädde i kraft.

3.2.26 EU:s direktiv om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador

Försäkringen ersätter inte kostnader som baserar sig på EU:s miljöansvarsdirektiv (2004/35) eller motsvarande lagstiftning om att avhjälpa eller förebygga naturskador och inte heller andra kostnader eller ersättningar i anslutning till sådana skador.

Tilläggsskydd för avhjälpande av miljöskada

Ur tilläggsskyddet ersätts dock sådana kostnader för avhjälpande enligt EU:s miljöansvarsdirektiv som förorsakas av en miljöskada som är ersättningsgill enligt punkt 3.2.9.

Tilläggsskyddet gäller inom EU:s territorium. Av skador som inträffar utanför Finland ersätts högst ett kostnadsbelopp som motsvarar minimikraven enligt EU:s miljöansvarsdirektiv.

Ur tilläggsskyddet ersätts kostnaderna för av behörig myndighet förutsatt begränsning eller förebyggande av skada samt för primära, kompletterande och kompenserade hjälptåtgärder såsom definierade i EU:s miljöansvarsdirektiv.

Kostnaderna för avhjälpande åtgärder ersätts endast om försäkringsbolaget har godkänt dem på förhand. Till övriga delar tillämpas försäkringsvillkoren för Ansvarsförsäkring för verksamhet (VA 01) och det som framgår av försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet vid skador som ersätts på basis av detta tilläggsskydd är 500 000 euro för varje skada och sammanlagt under en försäkringsperiod. Detta försäkringsbelopp ingår i försäkringsbeloppet i Ansvarsförsäkring för verksamhet.

3.2.27 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts ur någon annan ansvarsförsäkring som försäkringstagaren har tecknat.

VA 4 Säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren ska följa de nedanstående, i försäkringsbrevet nämnda eller på annat sätt skriftligen meddelade säkerhetsföreskrifterna (se de allmänna avtalsvillkoren YL, punkt 6.1).

4.1 Heta arbeten

Detta villkor gäller sådana arbeten (heta arbeten) där gnistor uppstår eller där låga eller annan värme används och som förorsakar brandfara (beträffande självrisk, se punkt 7.7).

Heta arbeten ska utföras på en sådan permanent eller tillfällig plats för heta arbeten som avses i de säkerhetsföreskrifter om heta arbeten som nämns i försäkringsbrevet. Om heta arbeten utförs på en tillfällig plats, förutsätts ett skriftligt tillstånd för heta arbeten. Den som utför heta arbeten ska ha ett giltigt certifikat för heta arbeten eller för heta arbeten på tak.

Försäkringstagaren ska följa bestämmelserna i de säkerhetsföreskrifter för heta arbeten som nämns i försäkringsbrevet. De arbetsredskap och anordningar som används i arbetet ska överensstämja med bestämmelserna.

4.2 Vattenisoleringsarbeten

Detta villkor gäller sådana byggnads- och ombyggnadsarbeten där regn eller smältvattenisolering saknas eller är under arbete, förnyas eller repareras (beträffande självrisk, se punkt 7.7).

Skaderiskerna på grund av regn- och smältvatten ska utredas på förhand och entreprenören ska göra upp en skyddsplan.

Det område som är under arbete ska förses med ett vattentätt skydd. Sådan egendom i de underliggande utrymmena som är värdefull eller lätt kan ta skada ska flyttas bort eller skyddas separat. De som använder utrymmena ska informeras om arbetet.

4.3 Grävning och jordtransport

Detta villkor gäller alla grävnings- och jordtransportarbeten (beträffande självrisk, se punkt 7.7)

Innan arbetet inleds skall försäkringstagaren skaffa en utredning över kablar och rör på arbetsområdet av innehavarna till dem och under arbetet beakta deras lägen.

När skadan gäller kablar eller rör som är nedsänkta i marken, ska försäkringsbolaget tillställas ett skriftligt intyg av kabel- eller rörinnehavaren över att en karta lämnats eller en markering av platserna utförts i terrängen innan arbetet påbörjades.

4.4 Tilläggsskydd för en hyrd fastighet eller lägenhet

Det här villkoret gäller tilläggsskydd enligt punkt 3.2.2 Egendom i användning för en hyrd fastighet eller lägenhet.

Oljecisterner på fastigheten och oljerör i anslutning till dem ska besiktigas för första gången under det tionde bruksåret och stål-cisterner ska därefter besiktigas vart femte år och övriga cisterner vart tionde år. Från cisterner för uppvärmningsolja, vilka tagits ur bruk, ska uppvärmningsoljan avlägsnas, aggregaten ska göras ofarliga och påfyllningsstudsar ska avlägsnas före början av följande uppvärmningsperiod.

När man använder vattenledningar och avlopp ska man fortlöpande kontrollera att vattnet rinner in i avloppet och att det inte är stopp i avloppet.

VA 5 Skadereglering

5.1 Försäkringsbolagets skyldigheter

Då en skada som anmälts omfattas av försäkringen och dess belopp överstiger försäkringens självrisk, utreder försäkringsbolaget om försäkringstagaren är skyldig att ersätta skadan samt förhandlar med den som yrkar på ersättning.

Om ersättningsbeloppet och grunderna inte är uppenbart riktiga, binder det inte försäkringsbolaget att försäkringstagaren ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner ett krav.

Om försäkringsbolaget träffat en överenskommelse med den skadelidande om ersättning för skadorna och försäkringstagaren inte samtycker till detta, är försäkringsbolaget inte längre skyldigt att ersätta kostnader som därefter förorsakas eller betala en större ersättning än bolaget skulle ha gjort på basis av ovan nämnda avtal. Försäkringsbolaget är inte heller skyldigt att göra ytterligare utredningar i ärendet.

5.2 Försäkringstagarens skyldigheter

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- att förete försäkringsbolaget alla de uppgifter, handlingar och annat material som han besitter och som är av betydelse vid utredningen av skadan,
- skaffa eller göra nödvändiga utredningar och undersökningar som försäkringstagaren till skäliga kostnader kan få tillgång till, samt
- bereda försäkringsbolaget möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

VA 6 Rättegång

Om ett skadeståndsyrkande som till sina grunder hänför sig till en skada som kan ersättas ur försäkringen blir föremål för domstolsprövning, ska försäkringstagaren sedan hen fått kännedom om rättegången omedelbart meddela detta till försäkringsbolaget.

Om skadeståndsyrkandet till sitt belopp och sina grunder hänför sig till en skada som kan ersättas ur försäkringen, betalar försäkringsbolaget skäligen och nödvändiga rättegångskostnader under förutsättning att

- skadeanmälan gjorts innan svaromålet lämnats och
- försäkringsbolaget godkänner rättegångsombudet.

Om rättegången också hänför sig till andra ärenden, ersätter försäkringen enbart den del av kostnaderna som hänför sig till det ersättningsyrkande som omfattas av försäkringen.

Försäkringsbolaget har alltid rätt att överta skötseln av rättegången.

VA 7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Ersättningsbeloppet beräknas enligt de bestämmelser och den rättspraxis som gäller skadestånd.

Vid uträkning av skadebeloppet beaktas bestämmelserna i mervärdesskattelagen. Skatteandelen betalas inte, om den är avdragsgill i den försäkrades eller ersättningstagarens beskattning.

Moms ersätts inte heller om den försäkrade eller ersättningstagaren har rätt till återbäring på moms.

Om flera personer är solidariskt ansvariga för samma skada, ersätter försäkringen bara den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av ersättningsskyldigheten. Om ingen annan grund finns, betalas ersättningen efter huvudtalet.

7.2 Avvärjningskostnader

7.2.1 Kostnader för avvärjande av omedelbart hotande fara

Om ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att se till att skadan avvärjs eller begränsas (se de allmänna avtalsvillkoren YL, punkt 6.2). Denna skyldighet begränsar sig till enbart de åtgärder med vilka man avlägsnar det omedelbara hotet om att förorsaka annan en ansvarsskada och omfattar inte ytterligare och mera omfattande åtgärder efter inträffad skada, om inte en separat överenskommelse träffas med försäkringsbolaget om sådana åtgärder. Kostnaderna för de nödvändiga åtgärderna ersätts ur försäkringen.

7.2.2 Tilläggsförutsättningar för att avvärjningskostnaderna ska ersättas vid miljöskador som förorsakats av försäkringstagarens egen egendom eller egendom i dennes besittning

Om försäkringstagaren förorsakar en miljöskada på sin egen egendom eller egendom i sin besittning, t.ex. på sin mark, ska utöver punkt 7.2.1 ovan följande iakttas.

Skador som förorsakats av egendom som ägs av försäkringstagaren eller som är i dennes besittning ersätts inte.

Avvärjningskostnader ersätts enbart och uteslutande i situationer där omedelbar fara hotar annans egendom, t.ex. då miljöförstörande ämnen sprider sig via grundvattnet eller jordmånen från egen mark till annans.

Ersättningsbara åtgärder är bara de nödvändiga åtgärder med vilka ett omedelbart hot om uppkomst av en ersättningsbar skada på annans egendom kunnat undanröjas.

Då en miljöskada inträffat, kan det utöver avvärjning av omedelbart hotande fara vara nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder för att reda upp den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan vara till exempel transport av förorenade jordmassor och förstöring eller neutralisering av problemavfall. De kostnader som dessa åtgärder förorsakar ersätts inte ur ansvarsförsäkringen som avvärjningskostnader, inte ens i det fall att åtgärderna vidtagits på grund av tvingande myndighetsbestämmelser.

7.2.3 Åtgärder vid miljöskador

Om en miljöskada (se punkt 3.2.9) hotar eller har inträffat, ska försäkringstagaren omedelbart anmäla skadan till försäkringsbolaget för att få bekräftelse om vilka skadeavvärjningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkterna 7.2.1 och 7.2.2).

7.2.4 Avvärjningskostnader vid nyckelskador

Försäkringen ersätter kostnader för ändring av låskombination eller byte av lås till följd av att nycklar till utrymmen i andra personers bruk har tappats bort bara om alla följande förutsättningar uppfylls:

- en arbetstagare i försäkringstagarens tjänst eller en person som är medlem av något förvaltningsorgan är genom fel eller försummelse skyldig till att nyckeln kommit bort,
- det finns en omedelbar och konkret risk att nyckeln finns hos en sådan person som inte har rätt till den och det därför finns en omedelbar risk för att den egendom som förvaras i utrymmena blir stulen,
- försäkringstagaren vore ersättningsskyldig för en stöld som görs med hjälp av den borttappade nyckeln och
- fastighetsägaren har omedelbart och senast inom tre veckor från att man märkte att nyckeln hade tappats bort vidtagit konkreta åtgärder för att förebygga skador.

Försäkringen ersätter endast kostnader för avvärjning av omedelbar risk för skada. Eftersom nödserieläggning av låsen i regel räcker till att avvärja risk för skada, ersätts de kostnader som orsakas av den alltid i första hand ur försäkringen. Dock om det enligt en utredning man har fått inte tekniskt går att nödserielägga och låsningen måste antingen serieläggas på nytt eller helt förnyas, ersätter man ur försäkringen de kostnader som det förorsakar med avdrag för beloppet på förbättringen av standarden eller annan nytta som fastighetsägaren drar av åtgärden. Förbättringen av standarden eller annan nytta dras av enligt följande tabell:

Låsens ålder	Avdrag av kostnaden för förnyandet
Under 3 år	0 %
3–5 år	25 %
5–10 år	50 %
11–20	75 %
Över 20 år	100 %

Från ersättningen avdras försäkringstagarens självrisk, som är 20 procent av beloppet på avvärjningskostnader som ska ersättas, dock minst beloppet på självrisk enligt försäkringsbrevet.

7.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter dessutom skäligena och nödvändiga kostnader för utredning av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren själv är skyldig att betala eller om vilka någon separat överenskommelse inte har ingåtts med försäkringsbolaget.

Rättegångskostnaderna ersätts på det sätt som nämns i punkt 6.

7.4 Ersättningens maximibelopp

Det sammanlagda maximibelopp som betalas på basis av en skada, inklusive utrednings-, förhandlings-, ränte- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet. Avvärjningskostnaderna ersätts enligt punkt 6.2 i de allmänna avtalsvillkoren YL.

Vid sådana ekonomiska skador som avses i dataskyddslagen och i EU:s dataskyddsförordning är maximiersättningen för en skada och sammanlagt under en försäkringsperiod 50 000 euro.

I specialvillkoren kan avvikande försäkringsbelopp anges.

7.5 Serieskador

Skador till följd av en och samma händelse eller omständighet betraktas som en skada oberoende av om skadorna konstateras under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de ha uppkommit under den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterats.

7.6 Självrisker

Vid varje skada har försäkringstagaren en i försäkringsbrevet angiven självrisk som i enlighet med villkoren dras av från det sammanlagda beloppet av skadeersättning, avvärjningskostnaderna samt utrednings-, förhandlings-, ränte- och rättegångskostnaderna.

Om det är fråga om skada som avses i punkt VA 4, tillämpas den specialsjälvrisk som nämnts i punkt 7.7.

7.7 Specialsjälvrisker

Vid skador som förorsakas av heta arbeten, vattenisoleringsarbeten och vibrationer är försäkringstagarens självrisk 10 procent av skadebeloppet, dock minst 3 000 euro och högst 20 000 euro eller ett större självriskbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Läckage- och översvämningsskador förorsakade av rörledningar och avlopp som betjänar vattenförsörjningen i samhället

Vid läckage- och översvämningsskada som förorsakats av vatten-, regnvattenavlopps-, avlopps- eller värmerör-system eller något motsvarande rörsystem som betjänar vattenförsörjningen i samhället avdras från skadebeloppet en specialsjälvrisk enligt följande tabell

Rörledningens ålder	Självrisk %
20–30 år	20 %
över 30 år	40 %

Åldern på en ledning, rörledning eller annan anordning räknas från början av det kalenderår som följer efter installations- eller förnyelseåret.

Försäkringstagaren har dock vid varje skada minst den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

VA 8 Premieberäkning

Om premien på grund av verksamhetens art på förhand endast kan beräknas som en förskottspremie, fastställs den slutliga premien vid försäkringsperiodens slut, varvid skillnaden mellan denna och förskottspremien omedelbart ska betalas eller återbetalas.

Om försäkringstagaren inte inom en månad lämnar de uppgifter som försäkringsbolaget har begärt för beräkning av den slutliga premien, har bolaget rätt att fastställa premien till ett belopp som det anser vara skäligt.

Instruktioner om åtgärder vid inträffad ansvarsskada

Då kännedom om en skada har erhållits eller ersättningsanspråk har företetts, ska försäkringsbolaget underrättas om skadan. Anmälan kan formuleras fritt. Huvudsaken är att anmälan görs i ett så tidigt skede som möjligt. Skadeanmälningsblanketter fås också på försäkringsbolagets kontor. I fortsättningen ska närmare uppgifter alltid lämnas försäkringsbolaget då faktorer som påverkar ärendet framkommer.

Om orsaken till skadans uppkomst och om skadan behövs så detaljerade uppgifter som möjligt, samt protokoll, utlåtanden och annat överkomligt material. För att den eller de skadelidande ska kunna kontaktas, ska namn och adress antecknas för respektive person.

Utöver dessa instruktioner vill vi påminna om punkterna 6.2, 10.2 och 10.3 i de allmänna avtalsvillkoren YL.

VA PRODUKTANSVARSFÖRSÄKRING

VA 1 Försäkringens syfte

OP Försäkring Ab (nedan försäkringsbolaget) förbinder sig att enligt dessa villkor och de Allmänna avtalsvillkoren (YL) att

- ersätta i punkt 3.1 nämnda skador och i villkoren särskilt nämnda övriga kostnader,
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp,

- förhandla med den som kräver ersättning, och
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan går till domstolsbehandling.

Försäkringen gäller den verksamhet som försäkringstagaren bedriver och som meddelas försäkringsbolaget då försäkringen tecknas och som antecknats i försäkringsbrevet (försäkrad verksamhet).

VA 2 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland om annat inte har överenskommits och antecknats i försäkringsbrevet.

VA 3 Skador som ersätts och begränsningar som gäller dem

3.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter person- och sakskador som i den försäkrade verksamheten inom försäkringens giltighetsområde förorsakas av en annan person genom en överlåt看 produkt, om en sådan skada

- konstateras under försäkringsperioden och
- försäkringstagaren enligt gällande rätt har ersättningsansvar för den.

En förutsättning är dessutom att ett ersättningskrav ställs inom försäkringens giltighetsområde och att kravet baserar sig på den skadeståndsrätt som gäller inom ifrågavarande område.

3.2 Begränsningar

3.2.1 Skada som förorsakats av försäkringstagaren själv

Försäkringen ersätter inte en skada som förorsakats av försäkringstagaren själv.

3.2.2 Sål原因 eller överlåt看 produkt

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av

- sålda eller överlåtna produkter,
- annan egendom än själva produkten då skadan kan elimineras genom reparation eller utbyte av den överlåtna produkten.

Försäkringen ersätter inte kostnader till följd av att produkten reklamerats, returnerats, reparerats, byts ut eller dras bort från marknaden.

3.2.3 Avtalsansvar

Försäkringen ersätter inte skador till den del som ersättningsansvaret baserar sig på ett avtal, en garanti eller någon annan förbindelse, om inte ett sådant ersättningsansvar skulle föreligga utan nämnda förbindelse.

Försäkringen ersätter inte skador till följd av att ett kemiskt ämne eller ett läkemedel inte har utlovad verkan, prestations- eller funktionsförmåga.

Försäkringen ersätter inte en skada eller en del därav till den del någon annan har förbundit sig att för den försäkrades räkning ersätta densamma.

3.2.4 Förmögenhetsskador

Försäkringen ersätter inte sådana ekonomiska skador som inte har samband med en person- eller sakskada.

3.2.5 Läkemedels- eller patientskador, olycksfall i arbetet eller arbetsrelaterad exponering eller yrkessjukdom

Försäkringen ersätter inte

- patientskada som avses i patientförsäkringslagen,
- skada, som uppstått i anslutning till hälso- och sjukvård utanför Finland,
- personskada som förorsakats av läkemedel,
- skada till den del som den ersätts ur en försäkrad försäkring som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och inte heller
- yrkessjukdom eller annan skada eller sjukdom som förorsakats av en arbetsrelaterad exponering.

3.2.6 Kemiska ämnen och andra ämnen eller produkter

Försäkringen ersätter inte skador som direkt eller indirekt beror på

- asbest
- bly eller blyfärg
- polyklorerade bifenyl (PCB)
- klorerat kolväte
- ureaformaldehyd
- dietylstilbestrol (DES)
- elektromagnetiska fält (EMF)
- gaser som uppstår vid svetsning
- kiseldioxid eller kvartsdamm
- med genteknik modifierade organismer (GMO)
- en produkts nanotekniska egenskaper
- svamp-, mögel- eller bakteriebildning i byggnader eller andra konstruktioner
- perflourerade alkyl- och andra PFAS-föreningar.

3.2.7 Tobak

Försäkringen ersätter inte skador till följd av tobak, tobaksprodukter eller tobaksrök.

3.2.8 Atomskador

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lag.

3.2.9 Skador som vållas uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skador som vållas uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet (se de allmänna avtalsvillkoren YL, punkt 7).

En skada anses ha vållats uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet bl.a. då den handling, det förfaringsätt eller den försummelse som förorsakade skadan med beaktande av omständigheterna medförde en avsevärd risk för att skadan skulle uppstå.

Försäkringen ersätter emellertid uppsåtligt och genom grov oaktsamhet vållade skador om försäkringstagaren i egenskap av arbetsgivare är ansvarig för skador som en arbetstagare förorsakar i arbetet och försäkringstagaren kan visa att varken försäkringstagaren eller dess arbetsledning visste och inte heller borde ha vetat om arbetstagarens förfarande.

3.2.10 Verksamhet som strider mot bestämmelserna om produktsäkerhet

Försäkringen ersätter inte skador till följd av åtgärder som strider mot tvingande bestämmelser eller anvisningar om produktsäkerhet utfärdade genom lagar, förordningar eller myndighetsanvisningar som försäkringstagaren kände eller borde ha känt till.

3.2.11 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller andra liknande påföljder.

3.2.12 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skador som beror på fel, brister eller andra grunder för ersättningsansvaret som försäkringstagaren kände eller borde ha känt till då försäkringen trädde i kraft.

3.2.13 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts ur någon annan ansvarsförsäkring som försäkringstagaren har tecknat.

VA 4 Säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren ska följa de nedanstående, i försäkringsbrevet nämnda eller på annat sätt skriftligen meddelade säkerhetsföreskrifterna (se de allmänna avtalsvillkoren YL, punkt 6.1).

VA 5 Skadereglering

5.1 Försäkringsbolagets skyldigheter

Då en skada som anmälts omfattas av försäkringen och dess belopp överstiger försäkringens självrisk, utreder försäkringsbolaget om försäkringstagaren är skyldig att ersätta skadan samt förhandlar med den som yrkar på ersättning.

Om ersättningsbeloppet och grunderna inte är uppenbart riktiga, binder det inte försäkringsbolaget att försäkringstagaren ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner ett krav.

Om försäkringsbolaget träffat en överenskommelse med den skadelidande om ersättning för skadorna och försäkringstagaren inte samtycker till överenskommelsen, är försäkringsbolaget inte längre skyldigt att ersätta kostnader som därefter förorsakas eller betala en större ersättning än bolaget skulle ha gjort på basis av ovan nämnda överenskommelse. Försäkringsbolaget är inte heller skyldigt att göra ytterligare utredningar i ärendet.

5.2 Försäkringstagarens skyldigheter

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- att förete försäkringsbolaget alla de uppgifter, handlingar och annat material som han besitter och som är av betydelse vid utredningen av skadan,
- skaffa eller göra nödvändiga utredningar och undersökningar som försäkringstagaren till skäliga kostnader kan få tillgång till, samt
- bereda försäkringsbolaget möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

VA 6 Rättegång

Om ett skadeståndsyrkande som till sina grunder hänför sig till en skada som kan ersättas ur försäkringen blir föremål för domstolsprövning, ska försäkringstagaren sedan hen fått kännedom om rättegången omedelbart meddela detta till försäkringsbolaget.

Om skadeståndsyrkandet till sitt belopp och sina grunder hänför sig till en skada som kan ersättas ur försäkringen, betalar försäkringsbolaget skäliga och nödvändiga rättegångskostnader under förutsättning att

- skadeanmälan gjorts innan svaromålet lämnats och
- försäkringsbolaget godkänner rättegångsombudet.

Om rättegången också hänför sig till andra ärenden, ersätter försäkringen enbart den del av kostnaderna som hänför sig till det ersättningsyrkande som omfattas av försäkringen.

Försäkringsbolaget har alltid rätt att överta skötseln av rättegången.

VA 7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Ersättningsbeloppet beräknas enligt de bestämmelser och den rättspraxis som gäller skadestånd. Vid uträkning av skadebeloppet beaktas bestämmelserna i mervärdesskattelagen. Skatteandelen betalas inte, om den är avdragsgill i den försäkrades eller ersättningstagarens beskattning.

Moms ersätts inte heller om den försäkrade eller ersättningstagaren har rätt till återbäring på moms.

Om flera personer är solidariskt ansvariga för samma skada, ersätter försäkringen bara den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av ersättningsskyldigheten. Om ingen annan grund finns, betalas ersättningen efter huvudtalet.

7.2 Kostnader för avvärjande av omedelbart hotande fara

Om ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att se till att skadan avvärjs eller begränsas (se de allmänna avtalsvillkoren YL, punkt 6.2). Denna skyldighet begränsar sig till enbart de åtgärder med vilka man avlägsnar det omedelbara hotet om att förorsaka annan en ansvarsskada och omfattar inte ytterligare och mera omfattande åtgärder efter inträffad skada, om inte en separat överenskommelse träffas med försäkringsbolaget om sådana åtgärder. Kostnaderna för de nödvändiga åtgärderna ersätts ur försäkringen.

7.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter dessutom skäliga och nödvändiga kostnader för utredning av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren själv är skyldig att betala eller om vilka någon separat överenskommelse inte har ingåtts med försäkringsbolaget.

Rättegångskostnaderna ersätts på det sätt som nämns i punkt 6.

7.4 Ersättningens maximibelopp

Det sammanlagda maximibelopp som betalas på basis av en skada, inklusive utrednings-, förhandlings-, ränte- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet. Avväjningskostnaderna ersätts enligt punkt 6.2 i de allmänna avtalsvillkoren YL.

För skador som har konstaterats under en försäkringsperiod utbetalas högst dubbelt det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

I specialvillkoren kan avvikande försäkringsbelopp anges.

7.5 Serieskador

Skador till följd av en och samma händelse eller omständighet betraktas som en skada oberoende av om skadorna konstateras under en eller flera försäkringsperioder eller om produkterna har levererats vid olika tider. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de ha uppkommit under den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterats.

7.6 Självrisiker

Vid varje skada har försäkringstagaren en i försäkringsbrevet angiven självrisk som i enlighet med villkoren dras av från det sammanlagda beloppet av skadeersättning, avväjningskostnaderna samt utrednings-, förhandlings-, ränte- och rättegångskostnaderna.

Vid skador som förorsakats av antibiotika- eller andra läkemedelsrester i mjölk, är självrisiken 20 % av skadebeloppet, dock minst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

7.7 Specialsjälvrisiker

I försäkringsbrevet eller i specialvillkoren kan finnas avvikande självrisiker.

VA 8 Premieberäkning

Om premien på grund av verksamhetens art på förhand endast kan beräknas som en förskottspremie, fastställs den slutliga premien vid försäkringsperiodens slut, varvid skillnaden mellan denna och förskottspremien omedelbart ska betalas eller återbetalas.

Om försäkringstagaren inte inom en månad lämnar de uppgifter som försäkringsbolaget har begärt för beräkning av den slutliga premien, har bolaget rätt att fastställa premien till ett belopp som det anser vara skäligt.

Instruktioner om åtgärder vid inträffad ansvarsskada

Då kännedom om en skada har erhållits eller ersättningsanspråk har företetts, ska försäkringsbolaget underrättas om skadan. Anmälan kan formuleras fritt. Huvudsaken är att anmälan görs i ett så tidigt skede som möjligt. Skadeanmälningsblanketter fås också på försäkringsbolagets kontor. I fortsättningen ska närmare uppgifter alltid lämnas försäkringsbolaget då faktorer som påverkar ärendet framkommer.

Om orsaken till skadans uppkomst och om skadan behövs så detaljerade uppgifter som möjligt, samt protokoll, utlåtanden och annat överkomligt material.

För att den produkt som är upphov till skadan ska kunna undersökas, ska vid produktansvarsskador särskild uppmärksamhet fästas vid att produkten bevaras.

För att den eller de skadelidande ska kunna kontaktas, ska namn och adress antecknas för respektive person.

Utöver dessa instruktioner vill vi påminna om punkterna 6.2, 10.2 och 10.3 i de allmänna avtalsvillkoren YL.

OI RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING

OI 1 Syfte

Syftet med försäkringen är att den ska ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som förorsakas av att juridisk hjälp anlitas i tvistemål, brottmål och ansökningsärenden som gäller försäkringsfall som avses i punkt 4.

Försäkringen gäller den verksamhet som anges i försäkringsbrevet.

OI 2 Försäkrade

Försäkrade är

- det företag som antecknats som försäkringstagare i försäkringsbrevet,
- personer i försäkringstagarens tjänst,
- sådana oavlönade eller tillfälliga personer som utför arbete och för vilka försäkringstagaren enligt gällande rätt har ersättningsansvar om de vållar skador,
- självständiga företagare som kan likställas med försäkringstagarens arbetstagare och för vilka försäkringstagaren enligt gällande rätt har ersättningsansvar om de vållar skador,
- en ansvarig bolagsman eller delägare i försäkringstagarföretaget när ärendet gäller en rättshandling som företas eller en förbindelse som ingås i försäkringstagarens namn, för försäkringstagarens räkning eller till förmån för försäkringstagaren eller när han har stämts inför rätta att svara solidariskt tillsammans med försäkringstagaren.

OI 3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan utnyttja sin försäkring i ärenden som i Finland har tagits upp till behandling i en tingsrätt eller i ett skiljeförfarande. Om det är fråga om en tvist som biläggs utan rättegång, kan försäkringen utnyttjas i mål eller ärenden som i Finland omedelbart hade kunnat underkastas en tingsrätt för behandling.

Försäkringen ersätter inte kostnader i mål eller ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, till exempel av en förvaltningsdomstol, försäkringsdomstolen, arbetsdomstolen, marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska unionens domstol.

Ol 4 Försäkringsfall som ersätts

4.1 Definitionen av ett försäkringsfall

I tvistemål och ansökningsärenden avses med ett försäkringsfall uppkomsten av en tvist. En tvist har uppstått när ett yrkande som specificerats till sin grund och sitt belopp bevisligen och specificerat har bestridits till sin grund eller sitt belopp.

I brottmål avses med ett försäkringsfall

- åtal som väcks när den försäkrade är målsägande,
- åtal som en målsägande väckt eller fullföljt mot den försäkrade, när allmän åklagare beslutat att inte väcka åtal eller återkallat åtalet, eller en förundersökningsmyndighet eller åklagare har beslutat att förundersökning inte ska göras eller att den ska avbrytas eller läggas ned. Med försäkringsfall avses även en situation där målsäganden väcker åtal när utförandet av förundersökningsåtgärderna har senarelagts genom undersökningsledarens beslut.

Åtal har väckts när den målsägandes stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Åtalet har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat att han för talan till domstol efter det att allmän åklagare har återkallat åtalet. Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffar under försäkringens giltighetstid. Om emellertid försäkringen har varit i kraft under en kortare tid än två år då ett försäkringsfall inträffar, ska också de faktorer som tvisten, yrkandet, bestridandet, meddelandet om att anställningsförhållandet avslutas, åtalet eller det misstänkta brottet baserar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Som försäkringens giltighetstid betraktas här den tid som denna försäkring ensam eller direkt efter och tillsammans med andra upphörda rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll fortlöpande har varit i kraft för den försäkrades del. Om försäkringstagaren när ett försäkringsfall inträffar har flera rättsskyddsförsäkringar som är i kraft, räknas emellertid bara den här försäkringens giltighetstid.

Om ersättningsområdet för försäkringen har utvidgats och utvidgningen då försäkringsfallet inträffar har varit i kraft under en kortare tid än två år, är en förutsättning för att utvidgningen tillämpas, att de faktorer som tvisten, yrkandet, bestridandet, meddelandet om att anställningsförhållandet avslutas, åtalet eller det misstänkta brottet baserar sig på har uppstått efter det att utvidgningen har trätt i kraft. Med en utvidgning av försäkringens ersättningsområde avses en förhöjning av försäkringsbeloppet, en utvidgning av giltighetsområdet för försäkringen eller att motpartens kostnader fogas till försäkringen.

4.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall då

- två eller flera personer som är försäkrade genom denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, brottmål eller ansökningsärende, eller
- de försäkrade är parter i flera tvistemål, brottmål och ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning

eller som grundar sig på samma yrkande eller på ett likadant yrkande även om detta har gjorts på andra grunder.

Ol 5 Begränsningar i samband med försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte de kostnader som förorsakas den försäkrade i ärenden

1. där det inte kan visas att yrkandet har bestridits
2. som hänför sig till annan än i försäkringsbrevet nämnd verksamhet
3. som hänför sig till överlåtelse av det försäkrade företaget, av aktier som berättigar till innehav av företaget eller av bolagsandelar i företaget, eller överlåtelse av affärsrörelsen eller del av den
4. som är av ringa betydelse för den försäkrade
5. där de som är försäkrade genom denna försäkring är motparter; försäkringen ersätter dock försäkringstagarens kostnader
6. där det är fråga om en fordring eller ett anspråk som har överförs på den försäkrade, om det inte då tvisten uppstår gått två år sedan fordringen eller anspråket överfördes
7. där det är fråga om ett åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller under det att ett sådant åtal är anhängigt, ett privaträttsligt anspråk som målsägande riktar mot den försäkrade som står åtalad
8. som gäller ett privaträttsligt yrkande som har framställts mot den försäkrade och som grundar sig på en gärning för vilken den försäkrade har dömts till straff eller för vilken åtal eller dom eftergetts på basis av specialbestämmelser. Försäkringen ersätter dock försäkringstagarens kostnader, om det för dennes vidkommande är fråga om arbetsgivares ersättningsansvar
9. som hänför sig till ett av den försäkrade framställt privaträttsligt anspråk som grundar sig på en gärning för vilken denne dömts till straff eller för vilken denne beviljats åtals- eller domseftergift med stöd av specialstadganden
10. där det är fråga om en juridisk persons straffansvar
11. där den försäkrade är part i egenskap av ägare, innehavare eller förare av ett motorfordon eller en vattenfarkost där de kostnader som förorsakats den försäkrade ersätts ur en ansvarsförsäkring
12. som hänför sig till konkurs
13. som hänför sig till utsökning, exekutionstvist eller verkställande av utsökning
14. där det är fråga om ett förfarande enligt lagen om företagssanering eller lagen om skuldsanering för privatpersoner eller om sådan frivillig skuldsanering för jordbruksidkare som avses i landsbygdsnäringslagen
15. där det är fråga om huruvida kostnader som förorsakas av ett försäkringsfall som har anmälts av den försäkrade helt eller delvis ska ersättas ur rättsskyddsförsäkringen
16. som behandlas som grupptalan och den försäkrade är sökande eller medlem av gruppen
17. som hänför sig till patent eller andra immateriella rättigheter,

18. som hänför sig till ett hyresförhållande, utom då det är fråga om ett hyresförhållande där det försäkrade företaget är hyresgäst och den hyrda lägenheten eller fastigheten fungerar som lokal för det försäkrade företaget och är i företagets besittning.

Ol 6 Åtgärder efter inträffat försäkringsfall

6.1 Om den försäkrade vill utnyttja försäkringen, ska han anmäla detta skriftligen till försäkringsbolaget på förhand. Försäkringsbolaget ger då den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

6.2 Den försäkrade ska anlita som sitt utomstående ombud en advokat, ett offentligt rättsbiträde eller annan sådan jurist som enligt lagen har rätt att fungera som rättegångsombud eller rättegångsbiträde.

Om den försäkrade inte anlitar något utomstående ombud alls eller anlitar ett ombud som inte avlagt juris kandidat-examen, juris magisterexamen eller motsvarande utländsk examen, betalas inte ersättning ur försäkringen.

6.3 Den försäkrade ska i tingsrätten i ärenden som framskridit till huvudförhandling yrka på att motparten ersätter hans advokat- och rättegångskostnader i sin helhet. Vid ett ärende som behandlas genom medling (medling vid domstol) enligt lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar behöver den försäkrade dock inte yrka på betalning av kostnaderna för medlingen.

Om ett av den försäkrade till motparten framfört yrkande på ersättning för rättegångskostnader genom beslut av domstol helt eller delvis förkastats, ska på yrkande av försäkringsbolaget besvär anföras över beslutet. Om den försäkrade inte yrkar på ersättning för sina kostnader av motparten eller avstår från sitt yrkande eller om den försäkrade inte går med på att anföras besvär över domstolens beslut, kan den ersättning som ska betalas ur försäkringen nedsättas eller kravet på ersättning avslås.

6.4 Den försäkrade har inte rätt att på ett sätt som binder försäkringsbolaget medge beloppet av de kostnader som föranletts av skötseln av saken.

En ersättning som den försäkrade eventuellt har betalat till sitt ombud för dennes arvoden och kostnader binder inte försäkringsbolaget vid bedömningen av om rättegångskostnaderna är skäligen.

Ol 7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Försäkringsbelopp

Det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet utgör den högsta gränsen för försäkringsbolagets ersättnings-skyldighet vid varje försäkringsfall.

7.1.1 Maximibeloppet på försäkringsgivarens ersättnings-skyldighet för kostnader som uppkommit innan en huvudbehandling i en tingsrätt eller en domstolsmedling inleds och för kostnader i ett ärende som har avgjorts utan rättegång är emellertid 50 % av det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

7.1.2 Om värdet av det tvistiga intresset kan uppskattas i pengar, ersätter försäkringen vid tviste- och ansökningsärenden samt då den försäkrade är målsägande i ett

brottmål högst två gånger värdet av det intresse tvisten gäller. Vid uppskattning av värdet av intresset beaktas inte yrkanden på ränte- eller advokat- eller rättegångskostnader. Om föremålet för tvisten är en betalning av återkommande natur, beaktas vid uppskattningen av värdet av intresset högst ett belopp som är tio gånger det tvistiga engångsbeloppet.

7.1.3 För försäkringsfall som inträffat under en försäkringsperiod utbetalas försäkringsbeloppet totalt högst dubbelt.

7.2 Självrisk

Från de kostnader som ska ersättas avdras den självrisk som anges i försäkringsbrevet.

7.3 Kostnader som ersätts

Ur försäkringen ersätts den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader för försäkrings-fallet enligt följande:

7.3.1 I tvistemål och ansökningsärenden

Den försäkrades kostnader för anlitan av ombud och bevisning.

Om förutsättningen för att tvisten ska kunna hänskjutas till domstolsprövning är att någon rättshandling har företagits eller att ett beslut fattats av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet har kunnat hänskjutas till behandling i tingsrätten.

Om målet eller ärendet har behandlats genom medling i domstol ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvoden och kostnaderna för medlarens eventuella biträde efter de tvistande parternas huvudtal.

Om tvistemålet mellan den försäkrade och den näringsidkare eller juridiska person som är motpart i ärendet har behandlats vid annan frivillig medling än medling vid domstol, ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvoden och kostnaderna för medlaren efter de tvistande parternas huvudtal. En förutsättning för att medlarens arvode ersätts är att medlaren är en advokat eller annan jurist.

7.3.2 Brottmål

7.3.2.1 Som målsägande

De rättegångskostnader som anlitan av ombud och bevisningen förorsakar den försäkrade, till den del det i rättegången är fråga om ett annat av den försäkrade framställt privaträttsligt anspråk på grund av brott än ett anspråk som gäller rättegångskostnader.

7.3.2.2 Som svarande

De rättegångskostnader som anlitan av ombud och bevisningen förorsakar den försäkrade, om det är fråga om åtal som målsägande driver mot den försäkrade och allmän åklagare har beslutat att inte väcka åtal eller återkallat åtalet.

7.3.3 Sökande av ändring hos hovrätten och i högsta domstolen

Om sökande av ändring i hovrätten förutsätter tillstånd till handläggning eller sökande av ändring hos högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätts kostnaderna för sökande av ändring ur försäkringen endast om tillstånd har beviljats.

Kostnader för anlitan­de av extraordina­ra rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen godkänner klagan, återbrytande av domen eller återställer en försutten fata­lietid.

7.3.4 Gemensamt intresse

Om det i saken är fråga om något väsentligen annat än den försäkrades eget intresse eller om den försäkrade i försäkringsfallet har ett gemensamt intresse att bevaka med andra som inte är försäkrade genom denna försäk­ring, ersätts ur försäkringen endast den del av kostnader­na som ska anses utgöra den försäkrades andel.

7.4 Ersättnings­ens be­lopp och hur det uträknas samt mervärdesskatt

De advokat- och rättegångskostnader som ska ersättas ur försäkringen fastställs enligt rättsnormerna i rättegångs­balken och i lagen om rättegångskostnader i brottmål.

Om domstolen på grund av parternas medgivande eller av någon annan orsak inte har yttrat sig om advokat- och rättegångskostnaderna i sitt beslut, eller om saken har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ska ersättas utgående också från de kostnader som i allmän­het döms ut eller betalas i motsvarande fall. Kostnader­na ersätts dock högst upp till det kostnadsbelopp som den försäkrades motpart har ådömts att betala, såvida inte domstolen på de grunder som framgår av beslutet uttryckligen ansett att den försäkrade själv helt eller delvis ska stå för sina kostnader.

För anlitan­de av ombud betalas ersättning för skäligt arvo­de för ombudet och nödvändiga kostnader. Vid bedöm­ningen av om arvodet och kostnaderna är skäliga beaktas värdet av det intresse tvisten gäller, ärendets svårighets­grad och omfattning samt kvaliteten och kvantiteten av det utförda arbetet. Det kostnadsbelopp som ersätts är dock högst den kostnadsersättning den försäkrade yrkat av motparten.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är be­rättigad till avdrag för eller att ansöka om att få tillbaka den mervärdesskatt som ingår i advokatfakturan eller rättegångskostnaderna, avdras den moms som ingår i räkningen.

7.5 Kostnader som inte ersätts ur försäkringen

Försäkringen ersätter inte

- kostnader som förorsakats av åtgärder som vidtagits före försäkringsfallet eller av en preliminär utredning av ett ärende eller av en sådan utredning eller skötsel av ett tvistigt ärende till följd av vilken den försäkrade på motiverade grunder avstår från sina yrkanden gent­emot motparten. Som ett avstående från yrkanden anses också en ersättning som erhålls genom över­enskommelse och underskrider försäkringens minsta självrisk.
- motpartens rättegångskostnader som enligt dom eller överenskommelse ska betalas av den försäkrade, såvi­da man inte särskilt har kommit överens om detta och antecknat det i försäkringsbrevet
- kostnader som förorsakas av verkställigheten av dom eller beslut

- den försäkrades tidsspillan, eget arbete, inkomst- eller förtjänstbortfall, resor eller uppehållskostnader, till­läggs­kostnad på grund av byte av ombud eller av ökade eller onödiga kostnader till följd av den försäkrades eget förfarande
- kostnader för inhämtande av juridiskt expertutlåtande
- kostnader för inhämtande av annat utlåtande än juridiskt expertutlåtande, om utlå­n­det inte stöder de yrkanden som den försäkrade framställt i ärendet eller bestrider motpartens yrkanden
- kostnader som förorsakas av anmälan om brott, begä­ran om undersökning eller förundersökning av brott
- kostnader för sådana omständigheter eller sådan be­visning som domstolen inte beaktar
- kostnader som den försäkrade eller hans ombud har förorsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iaktta domstolens förordnanden eller genom att framföra ett påstående som de har vetat eller borde ha vetat vara grundlöst, eller genom att annars uppsåtli­gen eller av oaktsamhet förlänga rättegången
- kostnader för en rättegång som den försäkrade eller hans ombud har inlett utan att motparten har gett anledning till det, eller för en onödig rättegång som den försäkrade eller hans ombud annars uppsåtli­gen eller av oaktsamhet har föranlett
- skiljenämndens arvoden, rese­kostnader eller andra motsvarande kostnader
- skiljenämndens förvaltningsavgift eller andra kostnader som förfarandet förorsakat nämnden.

7.6 Andra bestämmelser i anslutning till ersättning

7.6.1 Försäkringsbolaget betalar ut ersättningar för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader då dom­stolens beslut har vunnit laga kraft eller då förlikning har ingåtts.

7.6.2 Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i advokatfaktu­ran, betalar försäkringsbolaget till den försäkrade ersätt­ning för advokat- och rättegångskostnaderna mot den faktura som den försäkrade har betalt.

7.6.3 En kostnadsersättning som den försäkrades motpart har ådömts eller förbundit sig att betala den försäkrade ska betraktas som en minskning av försäkringsbolagets ersättningsskyldighet, om denna kostnadsersättning har kunnat inkasseras hos den betalningsskyldige.

7.6.4 Om motparten har dömts eller förbundit sig att betala den försäkrade sådan kostnadsersättning som är obetald när ersättning betalas ur försäkringen, är den försäkrade skyldig att på försäkringsbolaget överföra sin rätt till kostnadsersättningen intill det ersättningsbelopp som bolaget har betalt.

Om den försäkrade har varit tvungen att själv betala en del av sina kostnader på grund av att dessa överstiger den maximiersättning som anges i punkt 7.1, är den försäk­rade skyldig att på försäkringsbolaget överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överstiger den andel som den försäkrade själv har betalat.

7.6.5 Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har ådömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller om den försäkrade annars har kunnat räkna sig den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen till försäkringsbolaget jämte ränta intill det belopp som utbetalats ur försäkringen.

7.7 Ersättning för motpartens rättegångskostnader

Ur försäkringen ersätts rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala, ifall detta överenskommit separat och antecknats i försäkringsbrevet.

Ersättningen för rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala kan uppgå till högst hälften av ersättningsbeloppet och vid ärenden som avses i punkt 7.1.3 i villkoren högst samma belopp som den försäkrades egna ersättningsgilla advokat- och rättegångskostnader kan uppgå till.

Ur försäkringen ersätts motpartens nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som den försäkrade

dömts att betala i ett ärende, där de advokat- och rättegångskostnader som förorsakats den försäkrade ersätts ur denna rättsskyddsförsäkring.

7.8 Kostnader som inte ersätts ur försäkringen

Försäkringen ersätter inte motpartens kostnader,

- om domen baserar sig på en överenskommelse om kostnaderna eller
- som har förorsakats motparten till följd av att den försäkrade eller dennes ombud har förfarit på ett sätt som ökat kostnaderna eller förorsakat onödiga kostnader.

Om domen baserar sig på ett belopp vars riktighet den försäkrade medgivit, har försäkringsbolaget rätt att fastställa de advokat- och rättegångskostnader som ska ersättas ur försäkringen enligt de rättsnormer i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål som gäller rättegångskostnader.

Pohjola Försäkring Ab, FO-nummer 1458359-3

Helsingfors, Gebhardsplatsen 1, 00013 OP

Hemort: Helsingfors, huvudbransch: försäkringsverksamhet

Tillsynsmyndighet: Finansinspektionen, www.fiva.fi